

Rapport

2026:3

Miljö-, klimat- och energiopinionen
i Valundersökningarna 1979–2024

Ludvig Stenman

Valforskningsprogrammet

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

2026.03.25

www.gu.se/valforskningsprogrammet

Valforskningsprogrammets rapportserie

Sedan 1950-talet genomför Valforskningsprogrammet empiriska undersökningar om den svenska demokratis tillstånd och utveckling. Rapportserien är vår viktigaste publikationskanal för att bidra till samhällets kunskapsförsörjning på demokratiområdet. Målsättningen är att sprida fakta och forskningsresultat som rör val och väljarbeteende till en bred publik av forskare, studenter, journalister, politiker och allmänhet.

The SNES Program Report Series

Since the 1950s, Swedish National Election Studies Program conducts empirical research on the condition and development of the Swedish democracy. The Report Series is one of our main publication outlets. The aim is to publish facts and research results about elections and voting behavior to a broad audience of researchers, students, journalists, politicians and the public.

Citering:

Ludvig Stenman (2026). Miljö-, klimat- och energiopinionen i Valundersökningarna 1979–2024. Valforskningsprogrammets rapportserie 2026:3. Göteborgs universitet: Statsvetenskapliga institutionen.

Redaktör för rapportserien:

Maria Solevid

Miljö-, klimat- och energiopinionen i Valundersökningarna 1979–2024

LUDVIG STENMAN
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

Sammanfattning

I anslutning till både svenska nationella val och val till Europaparlamentet har Valforskningsprogrammet undersökt väljarnas åsikter i diverse politiska sakfrågor. Med tiden har detta blivit en av världens längsta samhällsvetenskapliga undersökningsserier. Risken för annalkande klimatkris har placerat miljö- och klimatfrågan högt på de svenska väljarnas agenda. Samtidigt har den relaterade energifrågan länge varit nedprioriterad av väljarna, fram tills valet 2022 då energifrågan återkom som en av väljarnas högst prioriterade. I denna rapport sammanställs och analyseras flera av de frågeinstrument som belyser väljaropinionen inom miljö, klimat- och energifrågorna från 1979 till 2024, i både de svenska valundersökningarna och valundersökningarna som genomförts i anslutning till Europaparlamentsvalen.

Summary

In connection with both Swedish national parliamentary elections and elections to the European Parliament, the Swedish National Election Studies have examined voters' opinions on a range of political issues. Over time, this has become one of the world's longest-running social science survey data series. The risk of the coming climate crisis has placed environmental and climate issues high on the Swedish voters' agenda. At the same time, the related energy issue had long been given lower priority by voters, until the 2022 election, when energy once again emerged as one of the issues with the highest priority among the voters. This report compiles and analyses data from various survey questions capturing public opinion on climate, environment and energy from 1979 to 2024, drawing on both the Swedish National Election Studies and the election studies conducted in relation to the European parliament.

Inledning

Risken för annalkande klimatkras har de senaste valen placerat miljö- och klimatfrågorna högt på den politiska dagordningen i Sverige. Samtidigt har den relaterade energifrågan varit närmast osynlig bland väljarnas prioriterade frågor de senaste fyrtio åren – fram tills nu. I valet 2022 blev energifrågan återigen en av väljarnas högst prioriterade frågor, för första gången sedan 1979. De svenska valundersökningarna tillhandahåller några av världens längsta tidsdataserier, vilka låter oss analysera hur den svenska folkopinionen har sett ut i diverse frågor över lång tid. Denna rapport redovisar hur både miljö- och klimatopinionen såväl som energiopinionen sett ut i Sverige från 1979 till 2024. Rapporten baseras på de svenska valundersökningarna i samband med Riksdagsval, som innehåller indikatorer om bland annat hur högt väljarna prioriterar miljö och klimat respektive energi, samt deras attityder till att satsa på ett miljövänligt samhälle, behålla eller avveckla kärnkraften, och höja skatten på bränsle. Rapporten redovisar också väljarnas svar på valundersökningarna som genomförts i anslutning till Europaparlamentet, för att undersöka om det finns andra mönster i väljarnas attityder när de betraktar miljö-, klimat- och energifrågorna på europeisk i stället för på nationell nivå.

Miljö- och klimatfrågorna har konsekvent befunnit sig högt upp på dagordningen de senaste åren. Samtidigt har miljö- och klimatfrågorna inte nått upp till toppnoteringen på nästan 46 procent i valet 1988, som Peter Esaiasson¹ benämnde som ”Miljövalet” (se figur 1). Energifrågan har konsekvent väckt svagt intresse hos den svenska väljarkåren ända sedan valet 1979, då det nådde sin toppnotering på 25 procent (se figur 14). Sedan dess har bara någon enstaka procent av väljarna rankat energifrågan som en av sina viktigaste frågor, innan frågan exploderade inför valet 2022. Då gick energifrågan från att ha nämnts av bara 1 procent av väljarkåren i valet 2018, till 23 procent 2022, en ökning på 22 procentenheter.

Resultaten som presenteras nedan låter oss dra några övergripande slutsatser om miljö-, klimat- och energifrågornas utveckling i svensk politik. Rörande miljö- och klimatfrågan kan vi för det första konstatera att drygt var femte väljare uppgav miljö- och klimatfrågan som ett viktigt skäl till sitt partival i riksdagsvalet 2022, samt att denna andel ökat de senaste valen (se figur 1). Storstadsbor och väljare som identifierar sig som vänster är överrepresenterade bland de som uppger miljö- och klimatfrågan som viktig för deras partival, och dessa skillnader har blivit starkare över tid (se figur 2 och 3). Korrelationen (Pearson’s r) mellan väljares benägenhet att svara att miljö var en viktig fråga för deras partival och deras placering längs vänster-högerskalan har ökat över tid, vilket kan ses som en ökad ideologisk polarisering av miljöfrågan (se figur 4). Vi ser också att dryga 20 procent av väljarna är villiga att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär låg eller ingen tillväxt, medan nästan 45 procent är kritiska till förslaget (se figur 6). I Valundersökningen 2022 fick väljarna också frågan hur de ansåg att utvecklingen inom miljö- och klimatområdet gått sedan föregående val. Andelen som svarar att utvecklingen blivit sämre är större än andelen som svarar att den blivit bättre, men den största gruppen (32 procent) är de som svarar att utvecklingen blivit varken bättre eller sämre (se figur 11). Väljarna fick också följdfrågan om de ansåg att utvecklingen inom miljö- och klimatområdet i huvudsak berodde på regeringens politik eller andra faktorer. Fler svarar regeringens politik än andra orsaker, men den största gruppen (19 procent) är de som placerar sig i mitten av den elvagrådiga svarsskalan (se figur 12). När väljarna får svara på vilka partier som har en bra respektive dålig miljöpolitik är den mest dramatiska förändringen vi observerar att den gruppen som anser att Miljöpartiet har en bra miljöpolitik krympt från 56 procent av väljarkåren 2014 till 19 procent 2022 (se figur 13). Vidare har gruppen som anser att Centerpartiet har en bra miljöpolitik minskat från 26 procent 2018 till 9 procent 2022.

---

¹ Esaiasson, P. (1990). *Svenska valkampanjer 1866–1988* (1. uppl.). Allmänna förl.

Vi kan också dra slutsatser om energiområdet. I riksdagsvalet 2022 svarade hela 23 procent av väljarkåren att energin var en viktig fråga för deras partival till riksdagen, efter att energifrågan varit nära osynlig ända sedan 1979. I gruppen som svarat att energifrågan var viktig för deras partival är väljare som bor på landsbygden och i mindre tätorter respektive väljare som identifierar sig som höger överrepresenterade (se figur 15 och 16). Vi ser också att 28 procent av väljarna i valet 2022 ville avveckla kärnkraften på sikt, medan 54 procent tyckte att det vore ett dåligt förslag (se figur 20). Om vi bara går tillbaka till 2018 ser vi i stället att fler väljare ville avveckla än bevara kärnkraften. Om vi vänder oss till de årligen genomförda SOM-undersökningarna ser vi att det skedde en enorm opinionsutveckling mellan 2021 och 2022, där andelen som vill behålla kärnkraften växte dramatiskt.² Andra slutsatser vi kan dra inom energiområdet är att 49 procent av väljarna tycker att det är ett dåligt förslag att stoppa privatbilismen i innerstäderna medan 23 procent tycker att det är ett bra förslag (se figur 25). Samtidigt är hela 74 procent av väljarna emot att höja bensinskatten medan bara 12 procent är för (se figur 30).

När vi observerar miljö, klimat och energifrågorna i Europaparlamentsvalundersökningarna ser vi ett mönster där miljö- och klimatfrågorna prioriteras högre än i riksdagsvalet. 2024 svarade över 40 procent av väljarna att miljö- och klimatfrågan var viktig för deras partival i valet till Europaparlamentet, att jämföra med 23 procent i riksdagsvalet 2022 (se figur 35). Också i Europaparlamentsvalundersökningarna är storstadsbor respektive de som identifierar sig som vänster överrepresenterade bland dem som uppger att miljö- och klimatfrågan var viktig för deras partival (se figur 36 och 37). Samtidigt svarar 43 procent av väljarna att beslut inom miljöområdet främst borde fattas på nationell nivå, medan 25 procent svarar att de främst borde fattas på EU-nivå (se figur 40). Försvinnande få väljare uppger att energifrågan varit viktig för deras partival till Europaparlamentet (se figur 35). När väljarna får ge sina åsikter om förslaget att EU ska begränsa avverkningen av svensk skog är svaren relativt jämnt spridda mellan de olika svarsalternativen, med viss övervikt för gruppen som ansåg att det vore ett dåligt förslag (se figur 45). När väljarna fick svara på hur de ser på förslaget att EU inrättar en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle, är en klar majoritet av väljarna positiva till förslaget, medan mycket få är negativa (se figur 46).

---

² Axelsson, S. & Holmberg, S. (2024). *Åsikter om energi och kärnkraft 2024*. Rapport 2025:3 baserad på den nationella SOM-undersökningen 2024. MEK – Den svenska miljö-, energi- och klimatopinionen.

Innehållsförteckning

1. Miljö- och klimatfrågan i de svenska valundersökningarna	8
A. Miljön som viktig fråga för partival	8
Figur 1. Andel väljare som spontant nämner miljön som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).....	8
Tabell 1. Andel väljare som spontant nämner miljön som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).....	9
Figur 2. Väljare som nämnt miljö som viktig fråga för valet av parti och bostadsort, 1979–2022 (procent).....	10
Figur 3. Miljö som viktig fråga för partival till riksdagen och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (procent).....	11
Figur 4. Samvariation mellan att uppge miljö som viktig fråga för partival och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (Pearson's r).....	12
Figur 5. Samvariation mellan att uppge miljö som viktig fråga för partival och partival, 1979–2022 (eta).....	13
B. Satsa på ett miljövänligt samhälle	14
Figur 6. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, 1982–2022 (procent).	14
Tabell 2. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, 1982–2022 (medelvärde).....	15
Figur 7. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och bostadsort, 1982–2022 (medelvärde).	16
Figur 8. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och placering på vänster-högerskalan, 1982–2022 (medelvärde).....	17
Figur 9. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och placering på vänster-högerskalan, 1982–2022 (Pearson's r).....	18
Figur 10. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och partival, 1982–2022 (eta).....	19
C. Utvecklingen inom miljö- och klimatområdet	20
Figur 11. Väljarnas åsikter om utvecklingen inom miljö- och klimatområdet 2022 (procent).....	20
Tabell 3. Olika väljargrupperns åsikter om utvecklingen inom miljö- och klimatområdet, 2022 (medelvärde).	21
D. Ansvar för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet.....	22
Figur 12. Väljarnas åsikter om vem som bär ansvaret för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet 2022 (procent).	22
Tabell 4. Olika väljargrupperns åsikter om vem som bär ansvaret för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet, 2022 (medelvärde).	23
E. Väljarnas betyg på riksdagspartiernas miljöpolitik	24

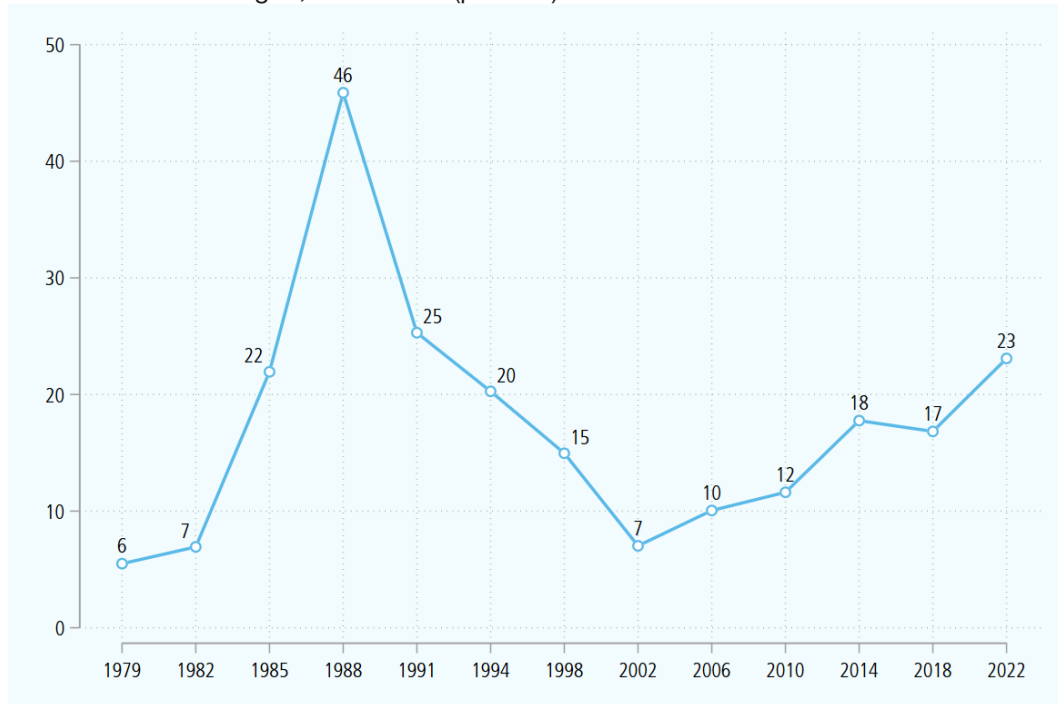
Figur 28. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (Pearson's r).....	43
Figur 29. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och partival, 1979–2022 (eta).....	44
E. Höja skatten på bensin	45
Figur 30. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2010–2022 (procent).....	45
Tabell 9. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2010–2022 (medelvärde).....	46
Figur 31. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och bostadsort, 2010–2022 (medelvärde).....	47
Figur 32. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2010–2022 (medelvärde).	48
Figur 33. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2010–2022 (Pearson's r).	49
Figur 34. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och partival, 2010–2022 (eta).	50
3. Miljö- klimat och energifrågorna i valundersökningarna till Europaparlamentet	51
A. Miljö och energi som viktig fråga för partival	51
Figur 35. Andel väljare som nämner miljön och energin som viktig fråga för deras partival till Europaparlamentet, 1995–2024 (procent).	51
Tabell 10. Andel väljare som nämner miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet (procent).....	52
Figur 36. Miljö och energi (1995—2004) och miljö (2009—2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och bostadsort (procent).	53
Figur 37. Väljare som nämnt miljö och energi (1995—2004) eller miljö (2009—2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och placering på vänster-högerskalan (procent).....	54
Figur 38. Samvariation mellan att uppge miljö och energi (1995—2004) eller miljö (2009—2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och placering på vänster-högerskalan, (Pearson's r).	55
Figur 39. Samvariation mellan att uppge miljö och energi (1995—2004) eller miljö (2009—2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och partival (eta).	56
B. På vilken nivå borde beslut inom miljöområdet fattas?.....	57
Figur 40. Andelen väljare som tycker att beslut inom miljö-området borde fattas på nationell nivå, EU-nivå, respektive i lika stor utsträckning på nationell som EU-nivå, 1999–2024 (procent).....	57
Tabell 11. Olika väljargrupperns åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på, 1999–2024 (medelvärde).....	58
Figur 41. Väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och bostadsort, 1999–2024 (medelvärde).....	59
Figur 42. Väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (medelvärde).	60
Figur 43. Samvariation mellan väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (Pearson's r).	61

Figur 44. Samvariation mellan väljarnas åsikter om vilken som nivå beslut inom miljöområdet bör fattas på och partival, 1999–2024 (eta).....	62
C. EU bör begränsa avverkning av svensk skog	63
Figur 45. Väljarnas åsikter om förslaget att EU bör begränsa avverkning av svensk skog, 2024 (procent).....	63
Tabell 12. Andel väljare som anser att det är ett bra respektive dåligt förslag att EU begränsar avverkningen av svensk skog, 2024 (procent och balansmått).....	64
D. EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle	65
Figur 46. Väljarnas åsikter om förslaget att EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle, 2019 & 2024 (procent).....	65
Tabell 13. Andel väljare som svarar att det är ett bra respektive dåligt förslag att EU inrättar en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle, 2019 & 2024 (procent).....	66
E. Kärnkraften: behålla eller avveckla?	67
Figur 47. Åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, 1999–2024 (procent).....	67
Tabell 14. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, även efter år 2010, 1995 (medelvärde).....	68
Tabell 15. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att Sverige på lång sikt bör avveckla kärnkraften, 1999–2024 (medelvärde).....	69
Figur 48. Väljarnas åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, och bostadsort, 1999–2024 (medelvärde).....	70
Figur 49. Väljarnas åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, och deras placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (medelvärde).....	71
Figur 50. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1995; respektive avveckla kärnkraften, och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (Pearson's r).....	72
Figur 51. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1995; respektive avveckla kärnkraften, och partival, 1999–2024 (eta).....	73
F. Höja skatten på bensin.....	74
Figur 52. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2014–2024 (procent).....	74
Tabell 16. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2014–2024 (medelvärde).....	75
Figur 53. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och bostadsort, 2014–2024 (medelvärde).....	76
Figur 54. Medelvärden av väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2014–2024 (medelvärde).....	77
Figur 55. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2014–2024 (Pearson's r).....	78
Figur 56. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och partival, 2014–2024 (eta).....	79

1. Miljö- och klimatfrågan i de svenska valundersökningarna

A. Miljön som viktig fråga för partival

Figur 1. Andel väljare som spontant nämner miljön som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Figuren visar andelar av de som besvarat frågan som uppgav "miljön" som viktig fråga. Inom kategorin "miljön" ingår även klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

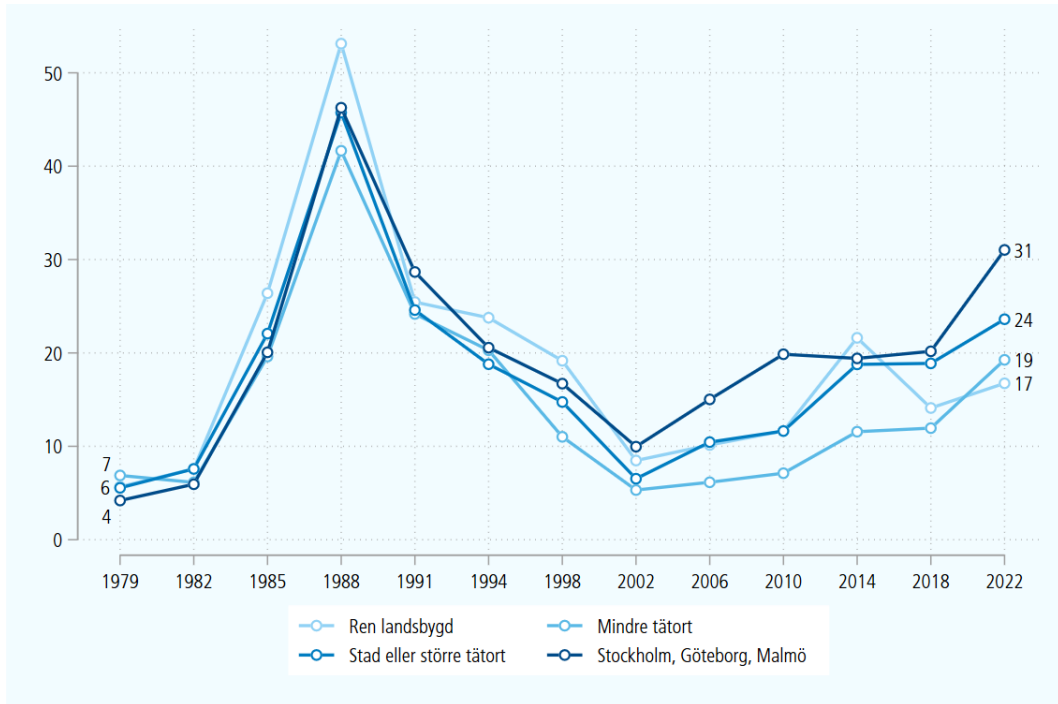
Tabell 1. Andel väljare som spontant nämner miljön som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).

	1979	1982	1985	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Samtliga	6	7	22	46	25	20	15	7	10	12	18	17	23
Kön													
Man	6	5	21	43	22	15	13	6	9	10	16	13	19
Kvinna	6	9	23	50	29	26	18	8	11	13	20	20	27
Ålder													
18–29 år	5	8	23	50	27	26	21	10	14	16	24	24	36
30–49 år	6	8	26	49	27	20	16	8	12	15	22	20	27
50–64 år	7	6	21	47	24	18	14	5	9	8	14	17	22
65–84 år	3	5	13	33	20	15	7	5	5	9	12	12	19
Utbildningsnivå													
Låg	6	5	19	39	21	15	6	2	5	6	10	6	11
Medel	5	8	22	48	24	21	15	6	7	8	12	12	17
Hög	5	15	32	54	34	25	21	11	15	18	25	25	30
Bostadsort													
Ren landsbygd	6	8	26	53	26	24	19	9	10	12	22	14	17
Mindre tätort	7	6	20	42	24	20	11	5	6	7	12	12	19
Större tätort	6	8	22	46	25	19	15	7	11	12	19	19	24
Stockholm, Göteborg, Malmö	4	6	20	46	29	21	17	10	15	20	19	20	31
Vänster-högerplacering													
Klart till vänster	4	6	21	48	24	17	13	9	11	14	15	28	44
Något till vänster	7	3	22	48	34	24	22	11	15	15	21	29	42
Varken till vänster eller höger	7	10	26	48	26	22	17	8	11	14	22	19	25
Något till höger	5	7	21	47	24	16	11	3	8	7	12	10	9
Klart till höger	5	4	15	28	15	17	2	3	4	9	12	4	3
Partival													
Vänsterpartiet	8	11	46	60	46	28	21	13	14	16	25	33	46
Socialdemokraterna	4	3	16	39	21	16	10	4	6	5	11	15	28
Miljöpartiet	–	61	77	95	89	69	71	52	65	57	67	79	88
Centerpartiet	11	14	37	61	37	42	34	9	16	21	42	31	42
Liberalerna	5	10	24	48	26	21	13	5	9	12	13	17	22
Kristdemokraterna	7	24	33	46	21	12	9	4	2	10	16	8	8
Moderaterna	3	3	14	34	16	11	8	3	6	5	12	8	8
Sverigedemokraterna	–	–	–	–	–	–	–	–	6	7	4	3	5
Antal personer	2 639	2 548	2 545	2 205	2 183	2 040	1 241	1 780	1 667	1 251	962	6 107	5 391

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Figuren visar andelen av de som besvarat frågan som uppgav "miljön" som viktig fråga. Inom kategorin "miljön" ingår även klimatfrågan. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

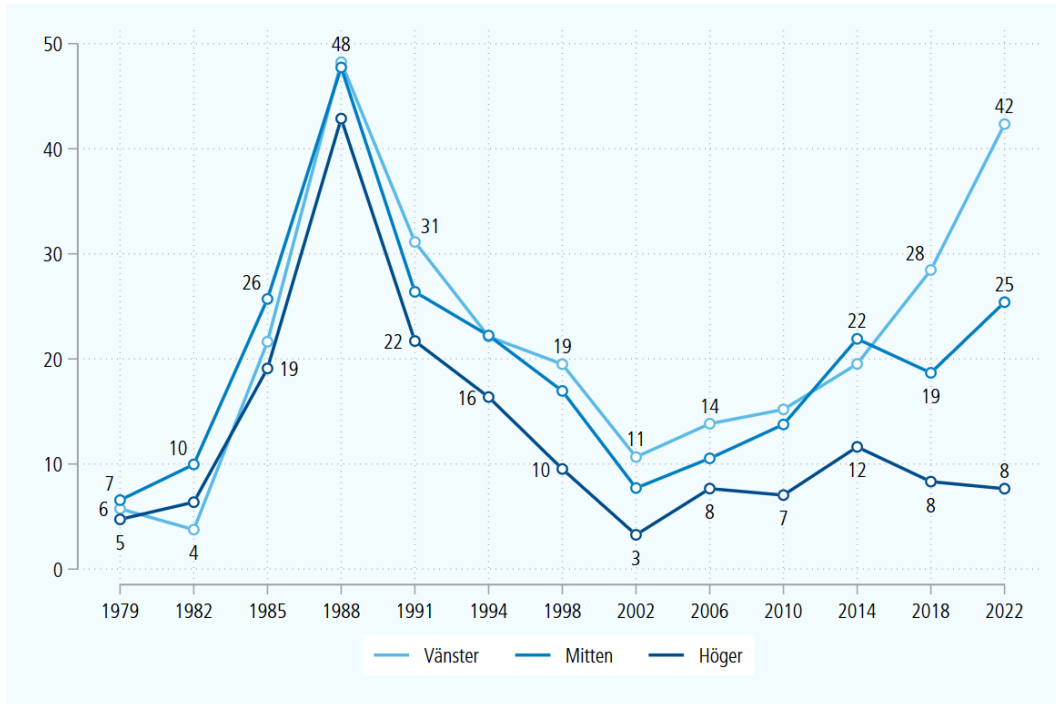
Figur 2. Väljare som nämnt miljö som viktig fråga för valet av parti och bostadsort, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till riksdagen som uppgett "miljön" som viktig fråga för partival, nedbrutet på bostadsort. Frågan om viktig fråga för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Inom kategorin "miljön" ingår även klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

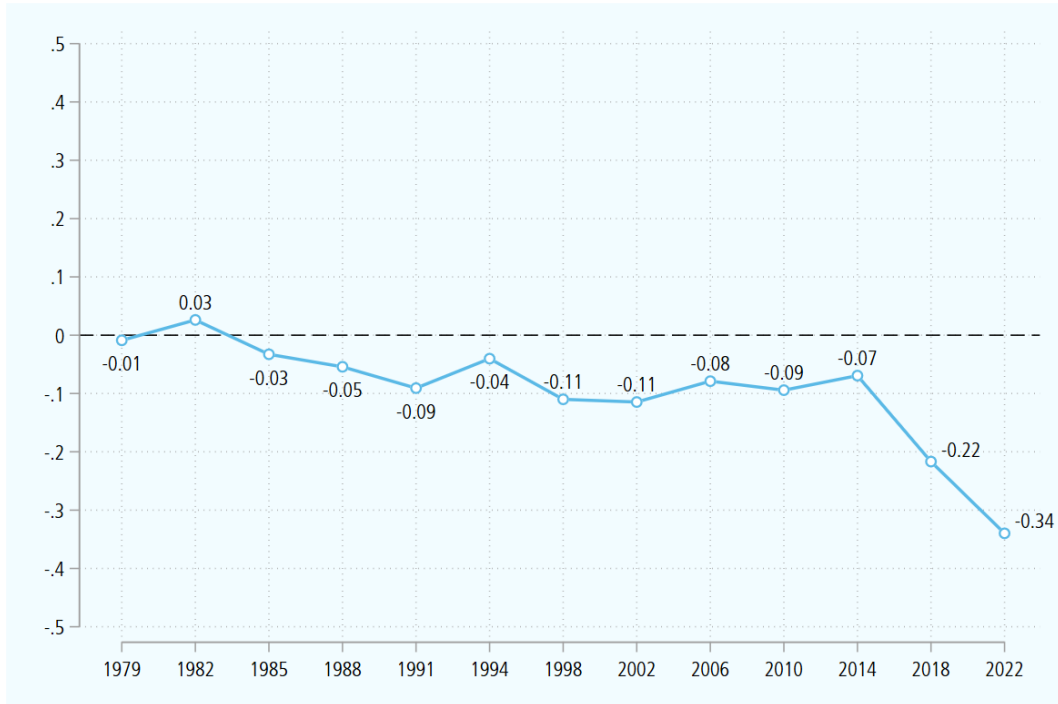
Figur 3. Miljö som viktig fråga för partival till riksdagen och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till riksdagen som uppgett "miljön" som viktig fråga för partival, nedbrutet på hur de själva placerat sig på en elvgradig vänster-högerskala. Frågan om viktig fråga för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Den ursprungligen elvgradiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Inom kategorin "miljön" ingår även klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

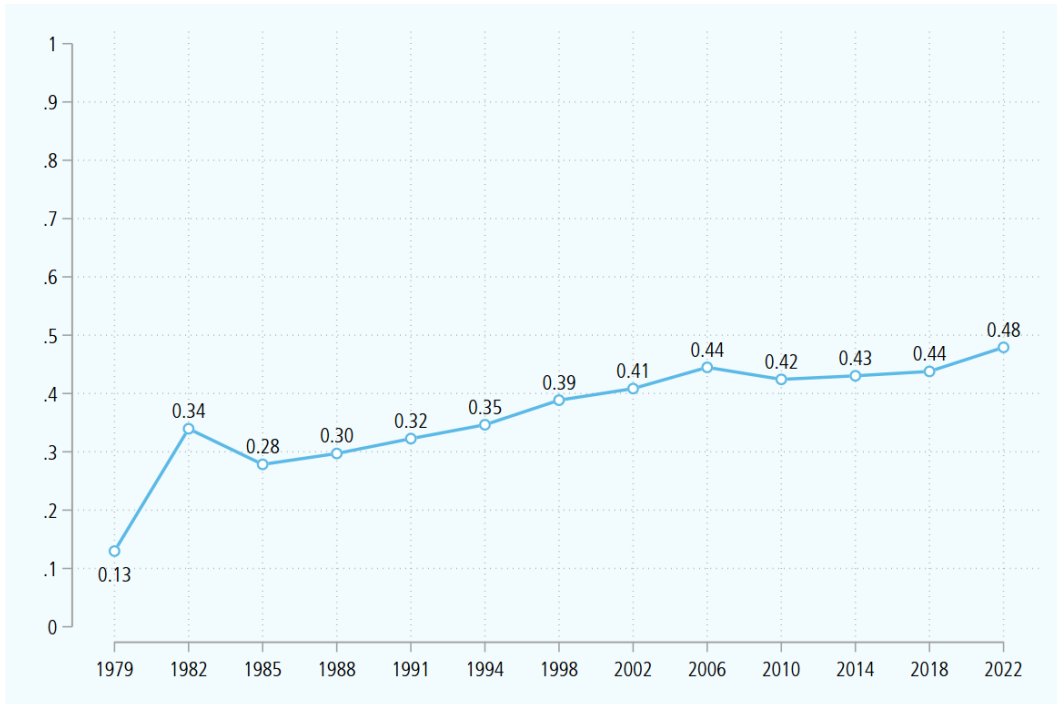
Figur 4. Samvariation mellan att uppge miljö som viktig fråga för partival och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljarnas placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och att uppge miljön som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Att korrelationen är negativ i detta sammanhang innebär att personer som placerar sig vänsterut på den ideologiska vänster-högerskalan tenderar att uppge miljön som viktig fråga för partival i större utsträckning än vad de som placerar sig längre högerut gör. Inom kategorin "miljön" ingår även klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 5. Samvariation mellan att uppge miljö som viktig fråga för partival och partival, 1979–2022 (eta).

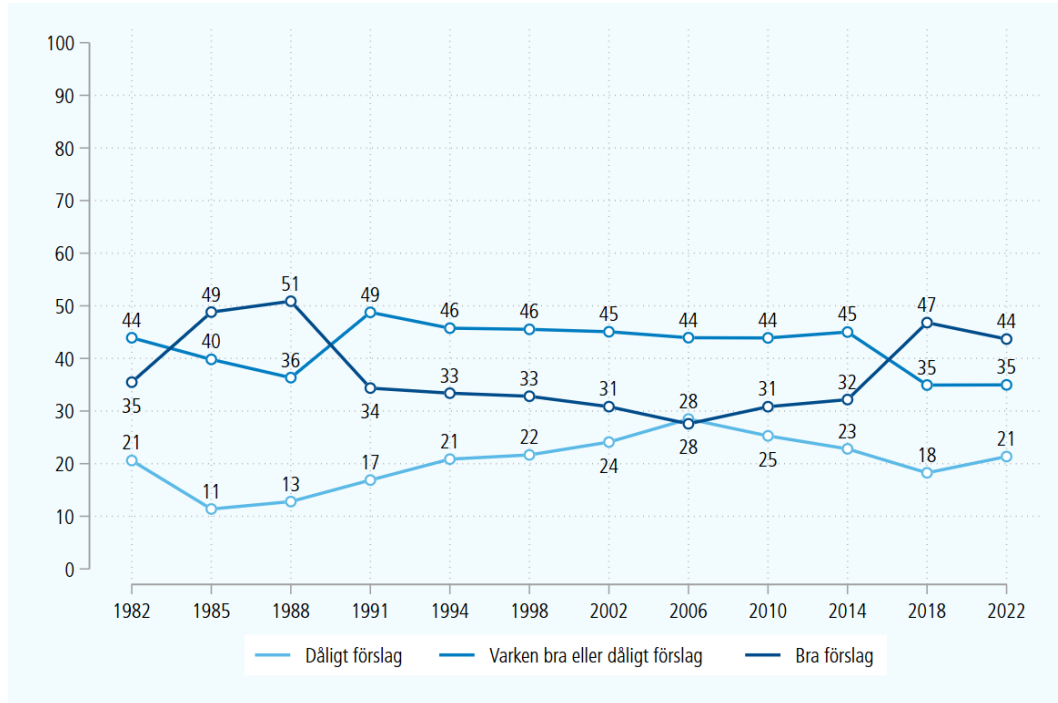

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och att uppge miljö som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet mellan väljares partival och deras benägenhet att uppge miljö som viktig fråga för partival stärks över tid. Inom kategorin "miljö" ingår även klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

B. Satsa på ett miljövänligt samhälle

Figur 6. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, 1982–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Nedan finns en lista med följande förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen? ... Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard?" Väljarna svarade enligt en elvgradig skala där 0 betydde "Mycket dåligt förslag", 5 betydde "Varken bra eller dåligt förslag" och 10 betydde "Mycket bra förslag". Under åren har frågeformuleringen varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). I figuren ovan har dessa kategoriserats så att 0–3 = "Dåligt förslag", 4–6 = "Varken bra eller dåligt förslag", och 7–10 = "Bra förslag". Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

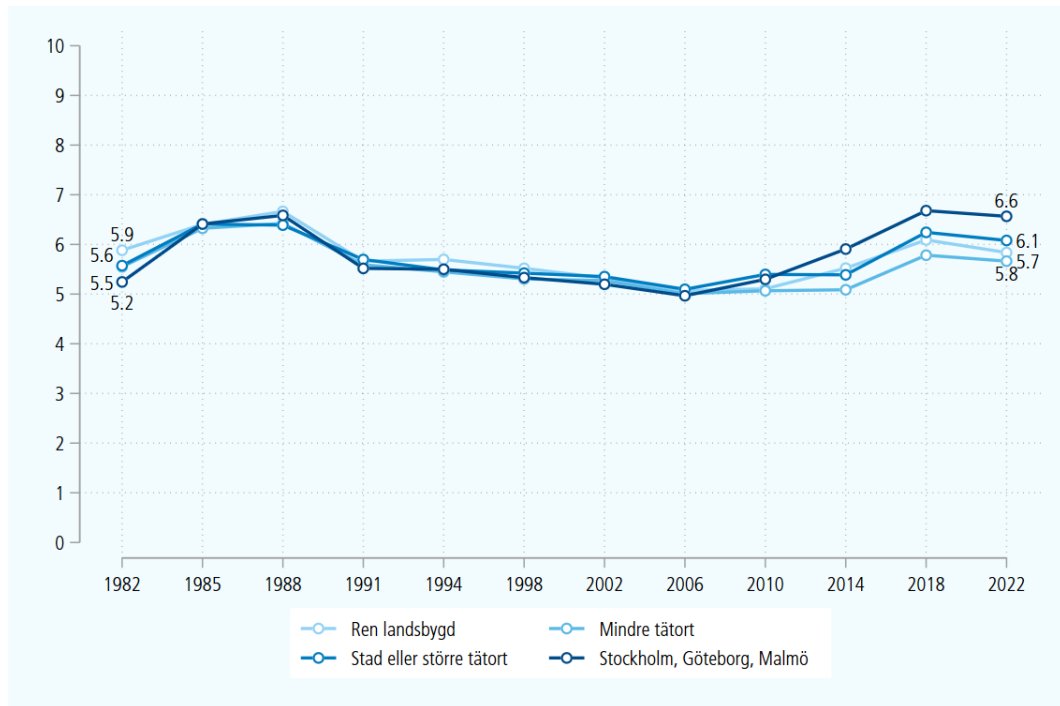
Tabell 2. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, 1982–2022 (medelvärde).

	1982	1985	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Samtliga	5,6	6,4	6,4	5,6	5,5	5,4	5,2	5,0	5,2	5,3	6,1	5,8
Kön												
Man	5,2	6,0	6,1	5,3	5,1	5,1	4,9	4,7	4,9	5,2	5,6	5,3
Kvinna	6,0	6,8	6,9	6,0	5,9	5,8	5,5	5,3	5,4	5,4	6,5	6,3
Ålder												
18–29 år	5,4	6,5	6,3	5,6	5,7	5,4	5,3	5,0	5,2	5,8	6,2	5,8
30–49 år	5,5	6,2	6,6	5,6	5,3	5,4	5,0	4,9	5,2	5,2	6,2	5,9
50–64 år	5,6	6,5	6,6	5,9	5,5	5,4	5,4	5,2	5,1	5,2	6,0	5,6
65–84 år	5,9	6,5	6,2	5,6	5,4	5,4	5,4	4,8	5,2	5,1	5,9	5,8
Utbildningsnivå												
Låg	5,6	6,3	6,4	5,6	5,6	5,5	5,4	5,0	4,8	4,9	5,3	5,4
Medel	5,3	6,3	6,4	5,5	5,4	5,3	5,1	4,8	5	5,1	5,6	5,2
Hög	5,9	6,6	6,6	5,9	5,6	5,5	5,3	5,2	5,6	5,6	6,7	6,4
Bostadsort												
Ren landsbygd	5,9	6,4	6,6	5,7	5,7	5,5	5,3	5,0	4,9	5,4	6,0	5,6
Mindre tätort	5,5	6,3	6,4	5,6	5,4	5,3	5,2	5,0	5,0	5,0	5,6	5,4
Större tätort	5,6	6,4	6,4	5,7	5,5	5,4	5,3	5,1	5,4	5,2	6,1	5,8
Stockholm, Göteborg, Malmö	5,2	6,4	6,5	5,5	5,5	5,3	5,1	4,9	5,2	5,7	6,5	6,3
Vänster-högerplacering												
Klart till vänster	6,0	7,2	6,7	6,3	6,0	6,1	6,0	5,9	5,9	5,9	7,6	7,8
Något till vänster	5,4	6,5	6,8	6,1	5,8	5,7	5,6	5,8	5,9	6,3	7,3	7,3
Varken till vänster eller höger	5,8	6,5	6,6	5,8	5,5	5,6	5,2	5,0	5,3	5,3	6,1	6,0
Något till höger	5,3	5,9	6,1	5,2	5,0	4,9	4,6	4,3	4,5	4,7	5,3	4,7
Klart till höger	5,1	6,1	5,1	5,2	4,7	4,3	4,4	4,4	4,8	4,3	4,5	3,8
Partival												
Vänsterpartiet	6,2	7,4	7,4	6,5	6,1	5,9	6,0	5,9	6	7,1	8,1	8,0
Socialdemokraterna	5,4	6,4	6,3	5,8	5,5	5,3	5,3	5,2	5,4	5,3	6,5	6,7
Miljöpartiet	8,6	8,9	8,8	8,3	7,5	7,6	7,2	7,1	7,1	6,8	8,9	9,0
Centerpartiet	6,3	6,9	7,0	6,3	6,2	5,9	5,5	5,3	5,3	5,9	6,7	6,8
Liberalerna	5,8	6,2	6,1	5,2	5,6	5,4	5,0	5,0	5,2	5	6,1	5,8
Kristdemokraterna	6,7	7,4	7,3	6,1	5,2	5,4	4,9	5,0	5,1	4,8	5,6	4,9
Moderaterna	4,9	5,6	5,6	4,9	4,7	4,7	4,3	4,0	4,4	4,6	5,3	4,8
Sverigedemokraterna	–	–	–	–	–	–	–	4,7	5,1	4,5	4,5	3,9
Antal personer	2 355	2 355	2 135	2 112	2 004	1 549	1 722	1 634	1 238	954	7 681	7 116

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Nedan finns en lista med följande förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen? ... Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard?" Väljarna svarade enligt en elvgradig skala där 0 betydde "Mycket dåligt förslag", 5 betydde "Varken bra eller dåligt förslag" och 10 betydde "Mycket bra förslag". Under åren har frågeformuleringen varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Tabellen visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarade frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande ansåg att det vore ett bra förslag att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga ansåg att det vore ett dåligt förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

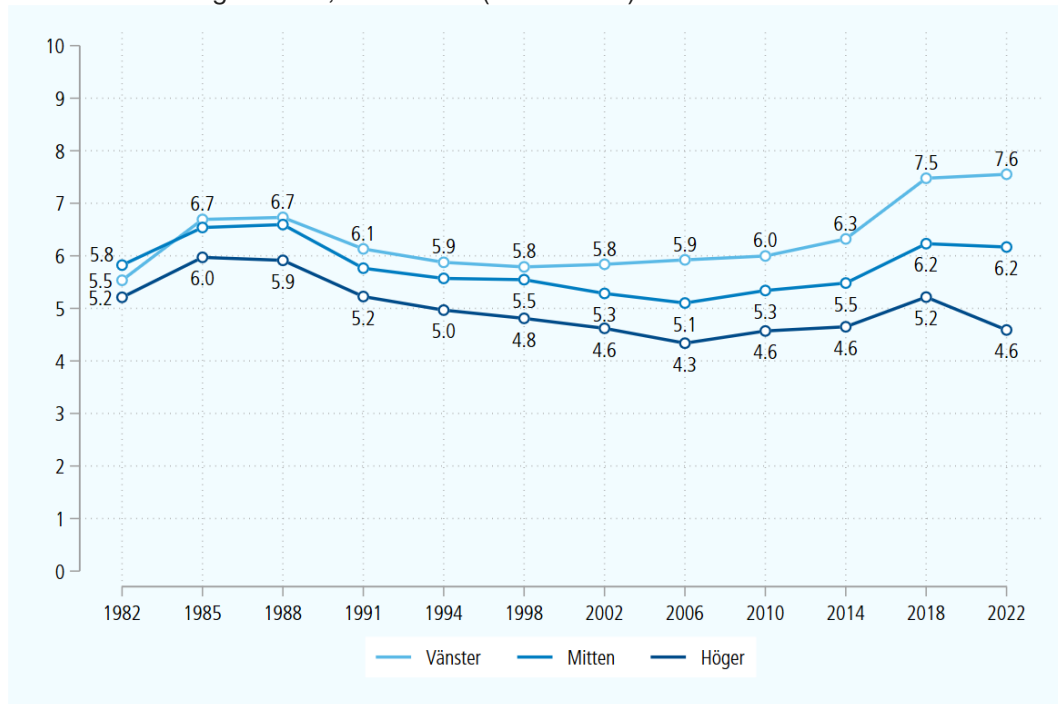
Figur 7. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och bostadsort, 1982–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Nedan finns en lista med följande förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen? ... Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard?", nedbrutet på deras bostadsort. Väljarna svarade på frågan om att satsa på ett miljövänligt samhälle enligt en elvgradig skala där 0 betydde "Mycket dåligt förslag", 5 betydde "Varken bra eller dåligt förslag" och 10 betydde "Mycket bra förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett bra förslag. Under åren har frågeformuleringen dock varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

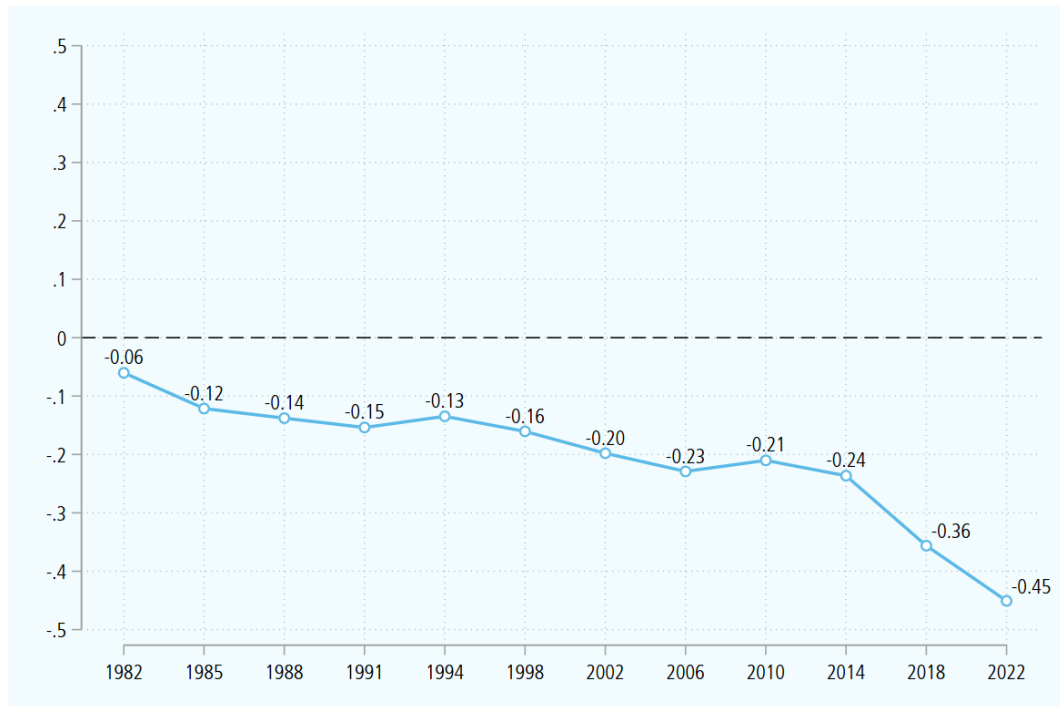
Figur 8. Väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och placering på vänster-högerskalan, 1982–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Nedan finns en lista med följande förslag på olika slags samhällen som en del människor anser att vi bör satsa på i framtiden i Sverige. Vad anser du om de olika förslagen? ... Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard?", nedbrutet på hur väljarna placerat sig själva längs vänster-högerskalan. Väljarna svarade på frågan om att satsa på ett miljövänligt samhälle enligt en elvgradig skala där 0 betydde "Mycket dåligt förslag", 5 betydde "Varken bra eller dåligt förslag" och 10 betydde "Mycket bra förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett bra förslag. Under åren har frågeformuleringen varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Den ursprungligen elvgradiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

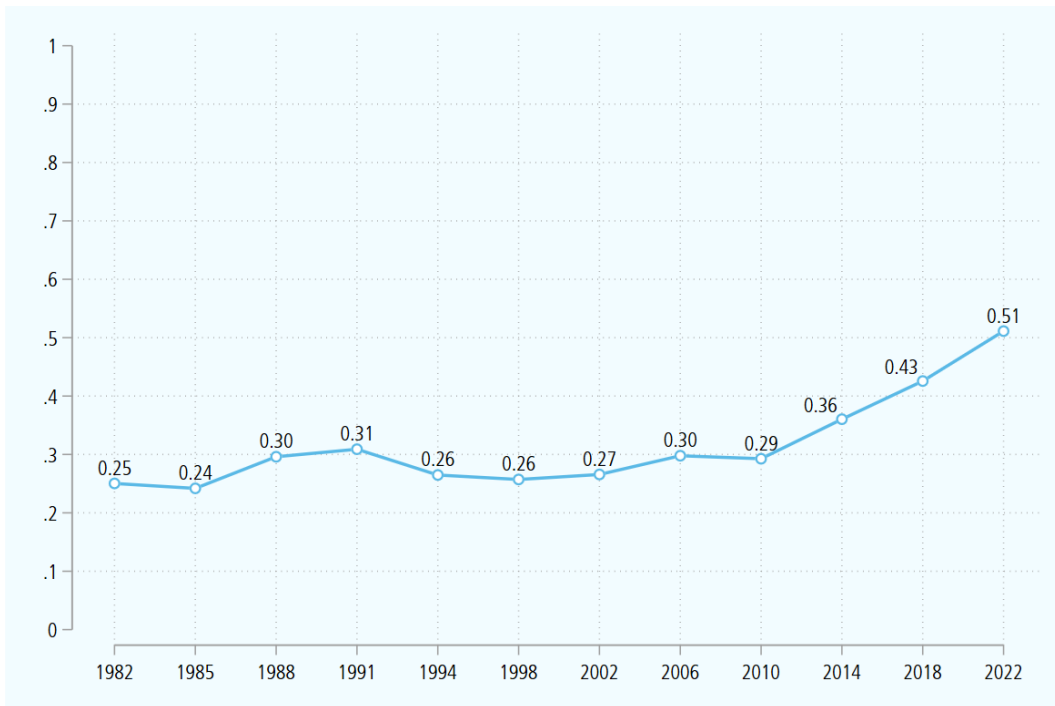
Figur 9. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och placering på vänster-högerskalan, 1982–2022 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och förslaget om att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard har utvecklats över tid. Vänster-högerskalan går från 0 (långt till vänster) till 10 (långt till höger), medan svarsskalan för förslaget om att satsa på ett miljövänligt samhälle går från 0 "Mycket dåligt förslag" till 10 "Mycket bra förslag". Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med lägre värden på förslaget om att satsa på ett miljövänligt samhälle, och vice versa. Vidare har sambandet stärkts över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 10. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard och partival, 1982–2022 (eta).

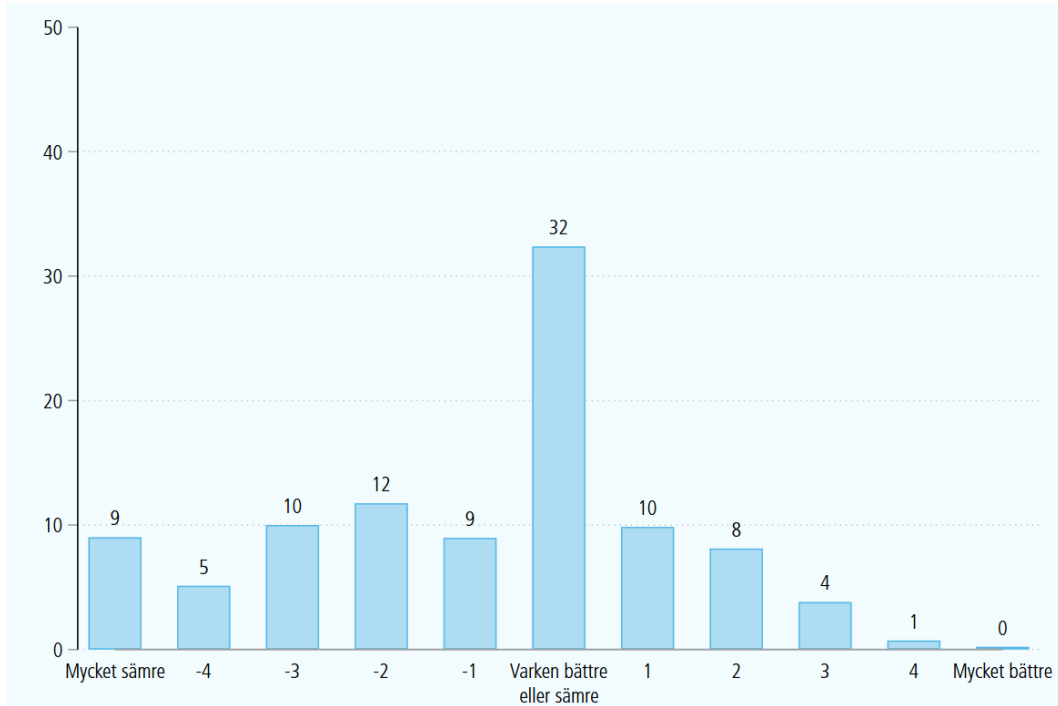

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och förslaget att satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär sänkt materiell levnadsstandard har utvecklats över tid. Svarsskalan för förslaget om att satsa på ett miljövänligt samhälle går från 0 "Mycket dåligt förslag" till 10 "Mycket bra förslag". Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet mellan väljares partival och deras åsikter om att satsa på ett miljövänligt samhälle har stärkts över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

C. Utvecklingen inom miljö- och klimatområdet

Figur 11. Väljarnas åsikter om utvecklingen inom miljö- och klimatområdet 2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "Om du jämför med tidpunkten för valet 2018: Vad tycker du då om utvecklingen när det gäller följande områden, har utvecklingen blivit sämre eller bättre?" ... "Miljö och klimat." En elvgradig svarsskala används, där -5 betyder "Mycket sämre", 0 betyder "Varken bättre eller sämre", och +5 betyder "Mycket bättre". Figuren visar andelarna svar för respektive svarsalternativ. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 3. Olika väljargrupperns åsikter om utvecklingen inom miljö- och klimatområdet, 2022 (medelvärde).

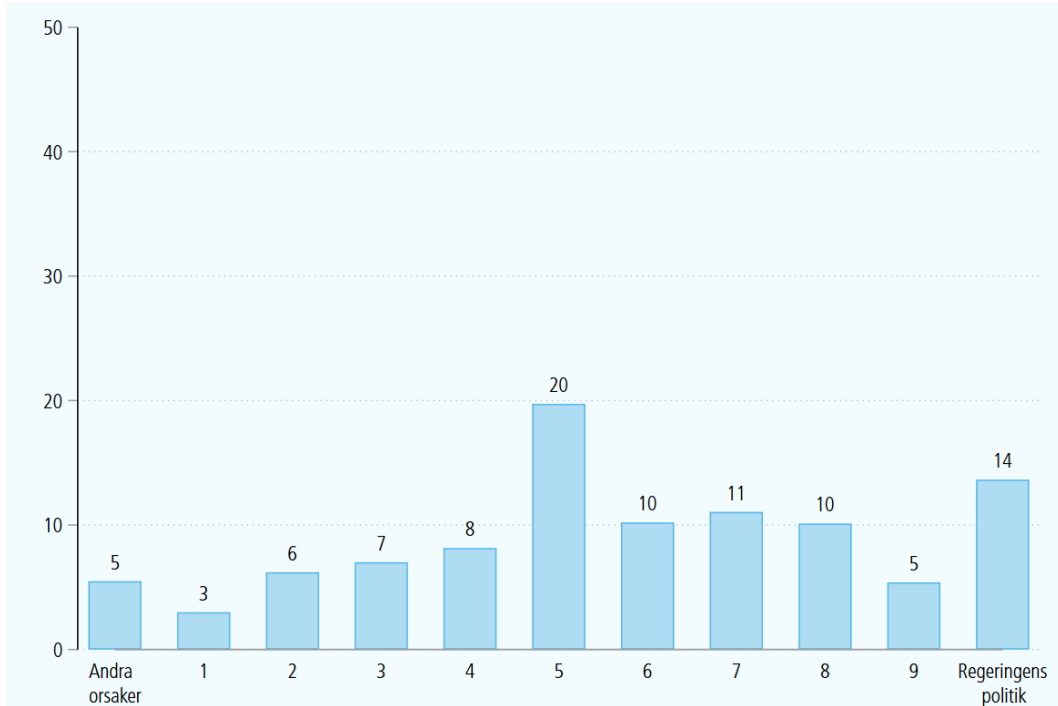
	2022
Samtliga	-0,9
Kön	
Man	-0,8
Kvinna	-0,9
Ålder	
18–29 år	-0,9
30–49 år	-1,0
50–64 år	-1,0
65–84 år	-0,7
Utbildningsnivå	
Låg	-1,0
Medel	-0,9
Hög	-0,8
Bostadsort	
Ren landsbygd	-1,1
Mindre tätort	-0,9
Större tätort	-0,8
Stockholm, Göteborg, Malmö	-0,8
Vänster-högerplacering	
Klart till vänster	-0,5
Något till vänster	-0,2
Varken till vänster eller höger	-0,8
Något till höger	-1,2
Klart till höger	-1,7
Partival	
Vänsterpartiet	-0,7
Socialdemokraterna	0,0
Miljöpartiet	-0,7
Centerpartiet	-0,5
Liberalerna	-0,7
Kristdemokraterna	-1,4
Moderaterna	-1,3
Sverigedemokraterna	-1,8
Antal personer	1 458

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Om du jämför med tidpunkten för valet 2018: Vad tycker du då om utvecklingen när det gäller följande områden, har utvecklingen blivit sämre eller bättre?" ... "Miljö och klimat." Frågan har hittills enbart ställts 2022. En elvgradig svarsskala används, där -5 betyder "Mycket sämre", 0 betyder "Varken bättre eller sämre", och +5 betyder "Mycket bättre". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att utvecklingen inom miljö- och klimatområdet går bättre, medan lägre värden indikerar att väljargruppen övervägande anser att utvecklingen går sämre. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

D. Ansvar för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet

Figur 12. Väljarnas åsikter om vem som bär ansvaret för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet 2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "I vilken utsträckning anser du att utvecklingen inom de olika områdena sedan valet 2018 beror på regeringens politik eller på andra orsaker?" ... "Miljö och klimat." En elvgradig svarsskala används, där 0 betyder "Utvecklingen beror helt och hållet på andra orsaker" och 10 betyder "Utvecklingen beror helt och hållet på regeringens politik". Figuren visar andelarna svar för respektive svarsalternativ. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 4. Olika väljargrupperns åsikter om vem som bär ansvaret för utvecklingen inom miljö- och klimatområdet, 2022 (medelvärde).

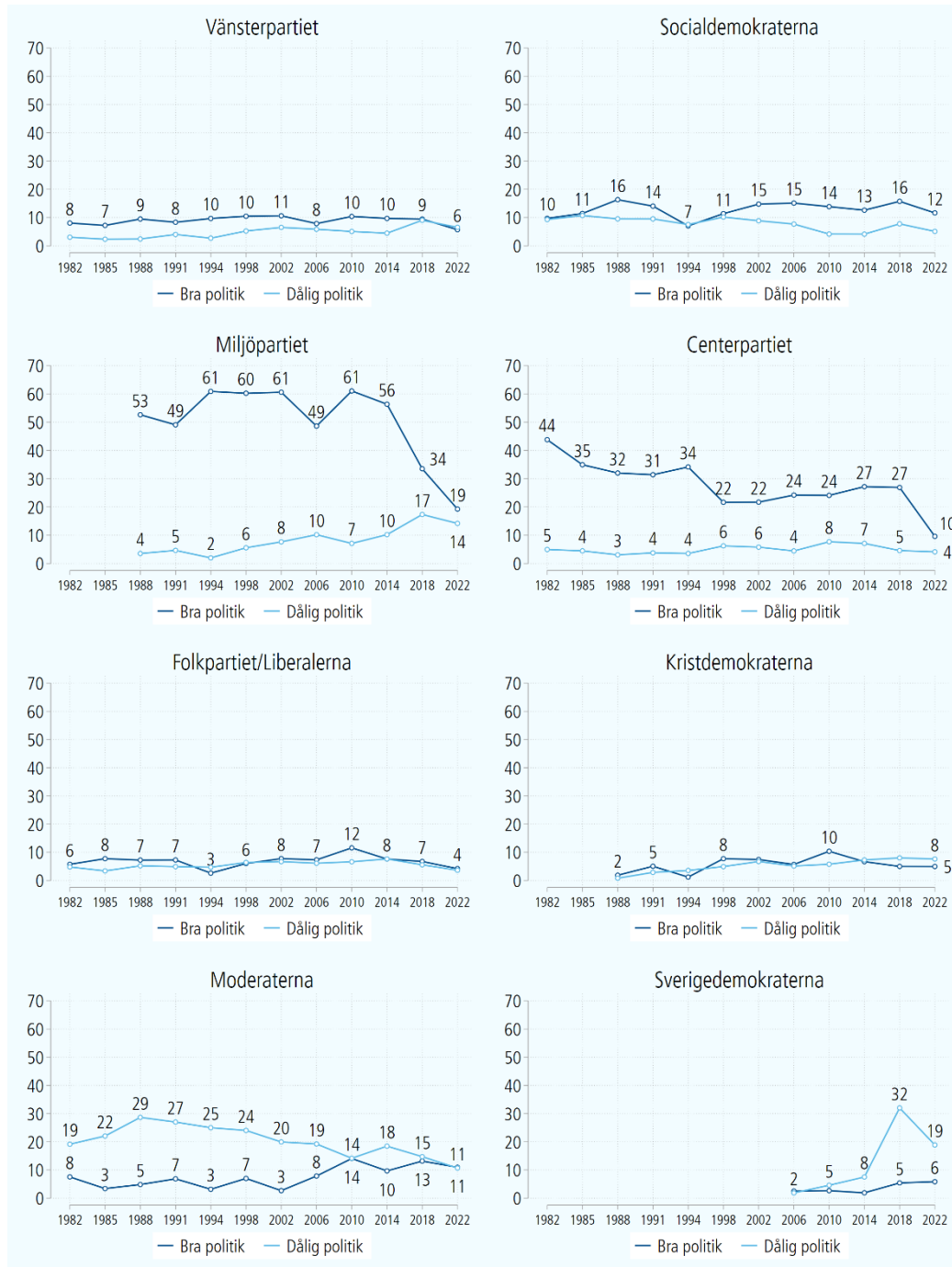
	2022
Samtliga	5,7
Kön	
Man	5,6
Kvinna	5,9
Ålder	
18–29 år	6,7
30–49 år	6,0
50–64 år	5,8
65–84 år	5,5
Utbildningsnivå	
Låg	5,4
Medel	5,9
Hög	5,8
Bostadsort	
Ren landsbygd	6,1
Mindre tätort	5,5
Större tätort	5,8
Stockholm, Göteborg, Malmö	5,5
Vänster-högerplacering	
Klart till vänster	5,6
Något till vänster	5,2
Varken till vänster eller höger	5,6
Något till höger	6,1
Klart till höger	6,3
Partival	
Vänsterpartiet	5,7
Socialdemokraterna	5,0
Miljöpartiet	5,8
Centerpartiet	5,4
Liberalerna	5,4
Kristdemokraterna	6,0
Moderaterna	6,0
Sverigedemokraterna	6,4
Antal personer	1 401

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "I vilken utsträckning anser du att utvecklingen inom de olika områdena sedan valet 2018 beror på regeringens politik eller på andra orsaker?" ... "Miljö och klimat." En elvgradig svars skala används, där 0 betyder "Utvecklingen beror helt och hållet på andra orsaker" och 10 betyder "Utvecklingen beror helt och hållet på regeringens politik". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarade frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att utvecklingen inom miljö- och klimatområdet är regeringens ansvar, medan lägre värden indikerar att väljargruppen övervägande anser att utvecklingen beror på andra faktorer. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

E. Väljarnas betyg på riksdagspartiernas miljöpolitik

Figur 13. Väljarnas betyg på riksdagspartiernas miljöpolitik, 1982–2022 (procent).

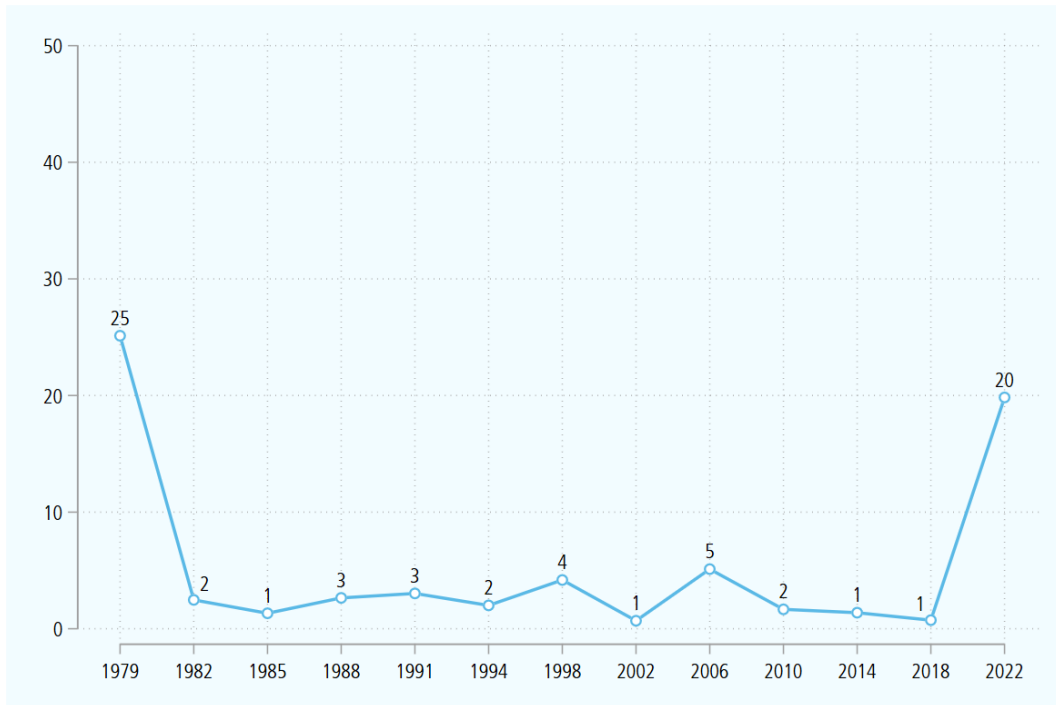
Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1982–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilka partier tycker du har en bra politik och vilka partier tycker du har en dålig politik på följande områden?" ... "Miljö". Figuren visar andelen väljare som uppgett att partiet i fråga har en bra, respektive dålig, politik på miljöområdet. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

2. Energifrågan i de svenska valundersökningarna

A. Energi som viktig fråga för partival

Figur 14. Andel väljare som nämner energi som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Figuren visar andelar av de som besvarat frågan som uppgav "energi" som viktig fråga. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

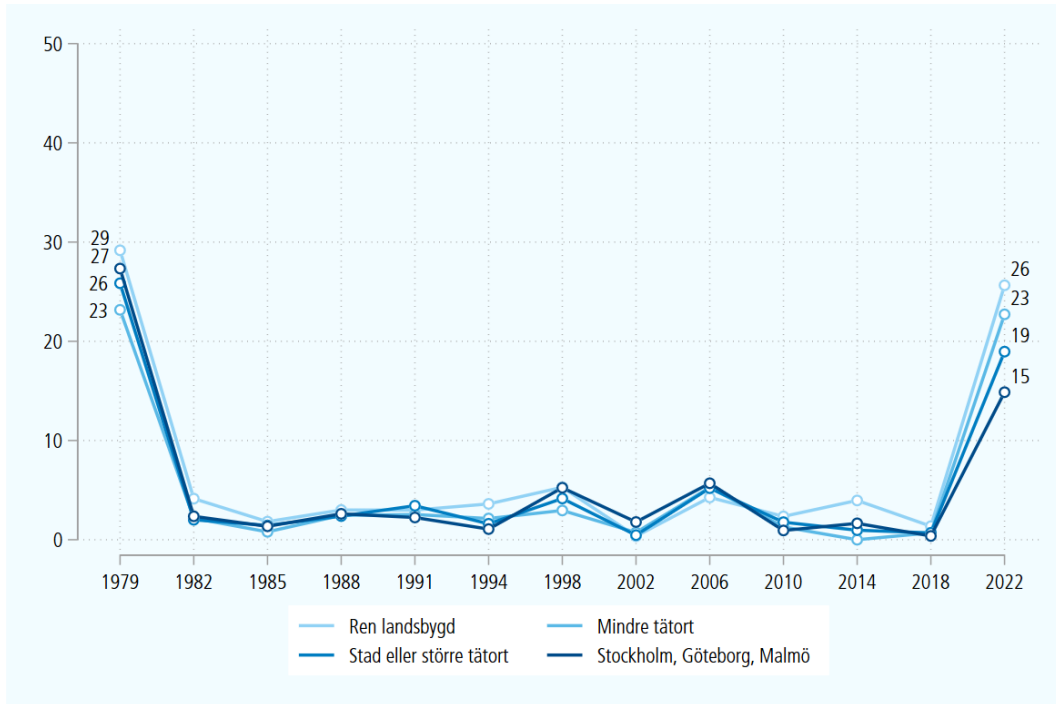
Tabell 5. Andel väljare som nämner energi som viktig fråga för partival till riksdagen, 1979–2022 (procent).

	1979	1982	1985	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Samtliga	25	3	1	3	3	2	4	1	5	2	2	1	19
Kön													
Man	23	3	1	3	4	3	6	1	8	2	2	1	26
Kvinna	27	2	1	2	2	1	2	1	3	1	1	0	12
Ålder													
18–29 år	32	4	2	3	3	2	5	1	3	3	1	1	18
30–49 år	26	2	1	3	3	2	2	1	6	2	2	1	20
50–64 år	23	3	1	3	2	3	7	1	7	2	1	1	21
65–84 år	16	2	1	3	4	2	3	0	4	1	2	1	17
Utbildningsnivå													
Låg	23	2	1	1	2	2	3	0	4	2	1	0	15
Medel	31	2	1	3	4	2	2	0	5	2	1	1	21
Hög	29	4	3	4	3	2	8	2	6	2	2	1	18
Bostadsort													
Ren landsbygd	29	4	2	3	3	4	5	0	5	2	5	1	25
Mindre tätort	23	2	1	2	3	2	3	1	6	1	0	1	22
Större tätort	26	2	2	2	3	2	4	1	5	2	1	1	18
Stockholm, Göteborg, Malmö	27	2	1	3	2	1	5	2	6	1	2	0	14
Vänster- högerplacering													
Klart till vänster	20	2	2	7	3	2	1	1	4	2	0	0	8
Något till vänster	21	2	1	3	3	3	2	1	5	1	1	0	8
Varken till vänster eller höger	29	3	1	3	3	2	5	1	7	2	2	1	18
Något till höger	27	3	2	3	4	2	5	1	5	2	2	2	30
Klart till höger	23	1	2	3	2	0	9	0	4	4	0	1	26
Partival													
Vänsterpartiet	41	4	5	3	4	4	1	1	5	0	0	0	7
Socialdemokraterna	16	2	1	2	3	1	2	0	4	1	1	0	12
Miljöpartiet	–	11	7	5	7	6	5	2	12	5	2	0	6
Centerpartiet	51	6	4	3	3	4	10	5	6	2	3	2	16
Liberalerna	24	3	1	2	2	2	4	1	7	3	5	3	26
Kristdemokraterna	21	5	0	8	2	1	5	0	7	1	0	2	27
Moderaterna	18	1	1	4	4	1	7	1	4	1	2	1	33
Sverigedemokraterna	–	–	–	–	–	–	–	–	0	2	0	0	25
Antal personer	2 639	2 548	2 545	2 205	2 183	2 040	1 241	1 780	1 667	1 251	962	6 107	5 391

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Figuren visar andelar av de som besvarat frågan som uppgav "energi" som viktig fråga. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

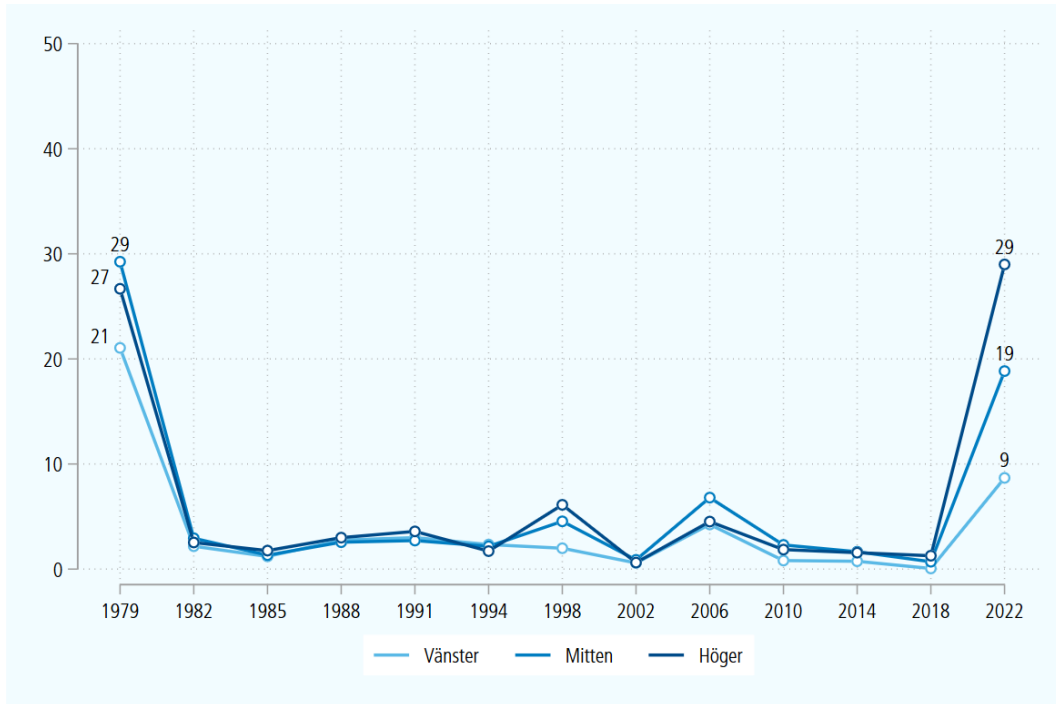
Figur 15. Energi som viktig fråga för partival till riksdagen och bostadsort, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till riksdagen som uppgett "energi" som viktig fråga för partival, nedbrutet på bostadsort. Frågan om viktiga frågor för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

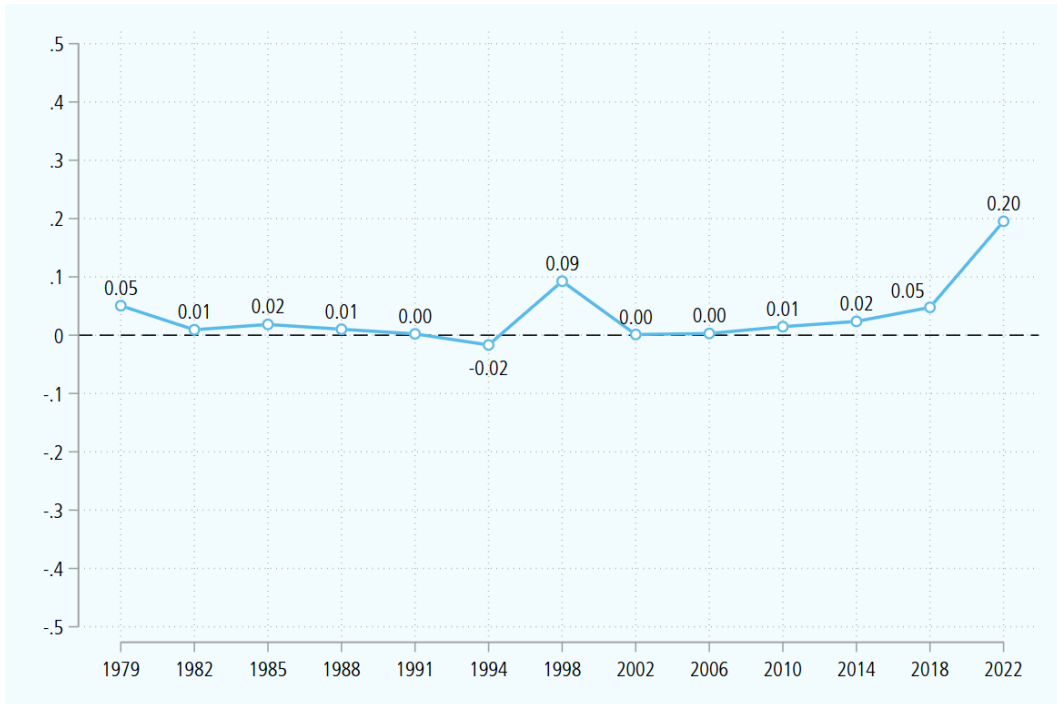
Figur 16. Energi som viktig fråga för partival till riksdagen och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till riksdagen som uppgett "energi" som viktig fråga för partival, nedbrutet på hur de själva placerat sig på en elvgradig vänster-högerskala. Frågan om viktig fråga för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i riksdagsvalet den [datum] september? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

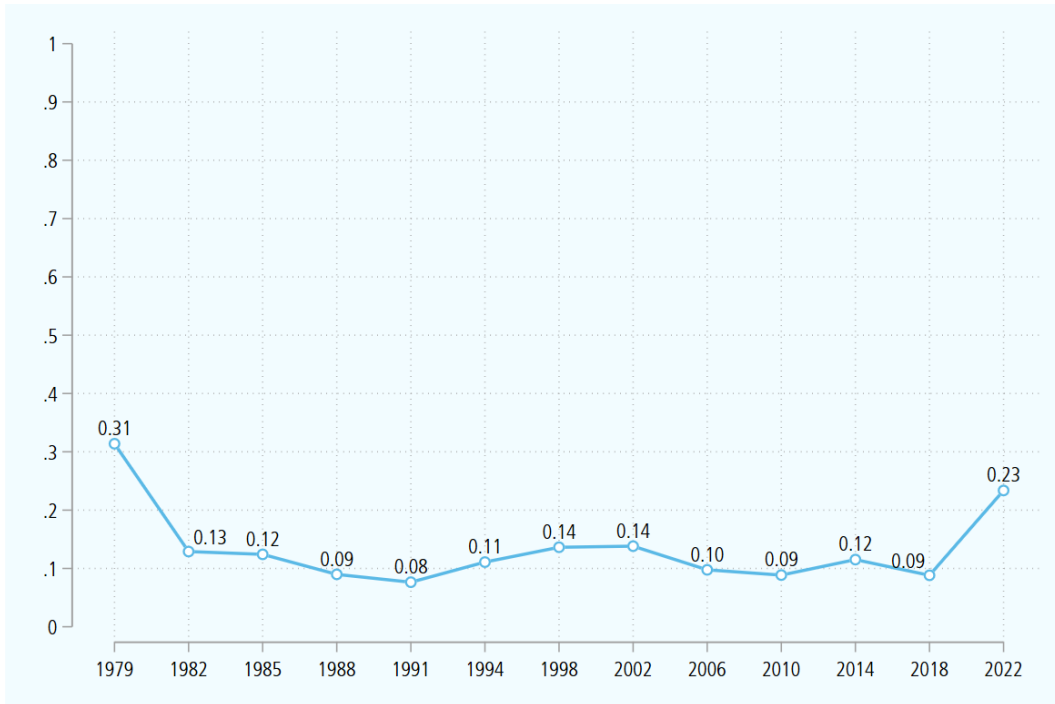
Figur 17. Samvariation mellan att uppge energi som viktig fråga för partival och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljarnas placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och att uppge energi som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Att korrelationen är positiv i detta sammanhang innebär att personer som placerar sig högerut längs det ideologiska vänster-högerspektrumet tenderar att uppge energin som viktig fråga för partival i större utsträckning än vad de som placerar sig längre vänsterut gör. Figuren visar att sambandet stärkts mellan 2018 och 2022. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 18. Samvariation mellan att uppge energi som viktig fråga för partival och partival, 1979–2022 (eta).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljarnas partival och att uppge energi som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet var som starkast 1979 och 2022, medan det varit svagare åren där emellan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

B. Väljarnas betyg på svenska riksdagspartiers energipolitik

Figur 19. Väljarnas betyg på riksdagspartiernas energipolitik, 1988–2022 (procent).

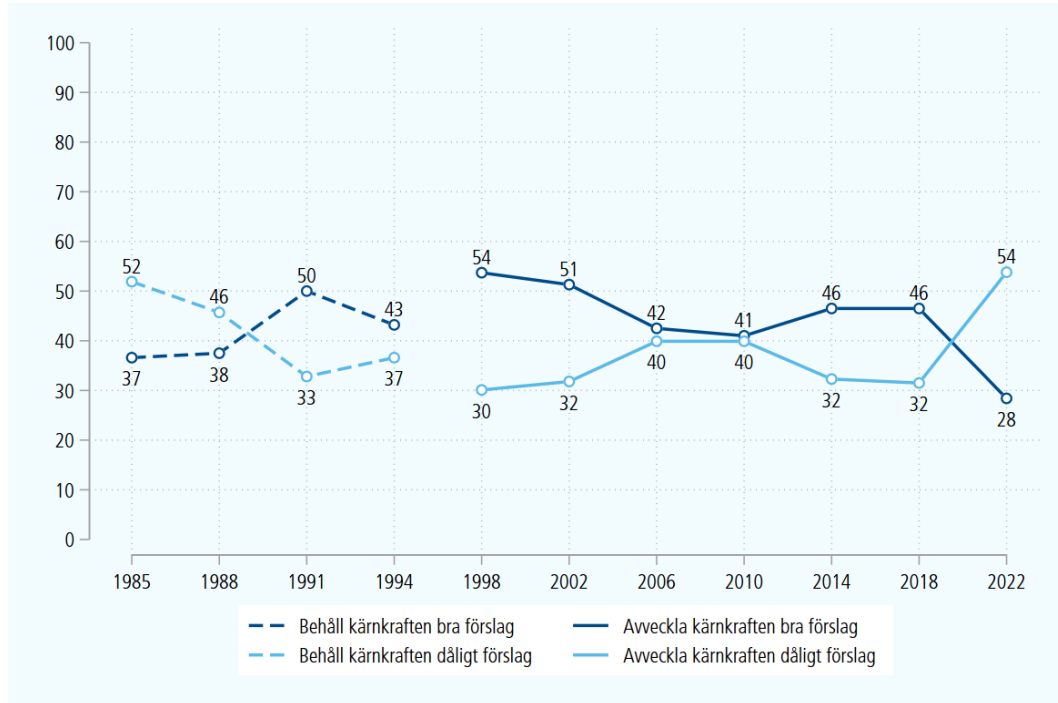

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1988–2014; 2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilka partier tycker du har en bra politik och vilka partier tycker du har en dålig politik på följande områden?" ... "Energi". Figuren visar andelen väljare som uppgett att partiet i fråga har en bra, respektive dålig, politik på energiområdet. Frågan ställdes inte 2018. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

C. Kärnkraften: behålla eller avveckla?

Figur 20. Väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1985–1994, respektive avveckla kärnkraften, 1998–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–2022.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som svarat på frågan om att behålla eller avveckla kärnkraften som svarat att det vore ett bra eller dåligt förslag att behålla eller avveckla kärnkraften. Mellan åren 1985–1994 löd frågeformuleringen: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1998 ändrades frågan till att i stället beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Svartalternativen "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" har här slagits ihop till "Bra förslag", och svartalternativen "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" har slagits ihop till "Dåligt förslag". I figuren visas således de andelar som anser det vara ett bra, respektive dåligt förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 6. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, även efter år 2010, 1985–1994 (medelvärde).

	1985	1988	1991	1994
Samtliga	3,3	3,2	2,7	2,9
Kön				
Man	2,9	2,9	2,3	2,6
Kvinna	3,8	3,5	3,2	3,4
Ålder				
18–29 år	3,5	3,4	2,8	3,2
30–49 år	3,3	3,4	2,8	3,0
50–64 år	3,1	2,8	2,6	2,8
65–84 år	3,2	2,9	2,6	2,7
Utbildningsnivå				
Låg	3,3	3,1	2,7	3,0
Medel	3,3	3,2	2,7	2,9
Hög	3,4	3,3	3,0	3,0
Bostadsort				
Ren landsbygd	3,6	3,5	3,0	3,2
Mindre tätort	3,2	3,0	2,7	2,9
Större tätort	3,2	3,1	2,7	2,9
Stockholm, Göteborg, Malmö	3,2	3,2	2,8	2,9
Vänster-högerplacering				
Klart till vänster	3,5	3,4	3,2	3,4
Något till vänster	3,4	3,5	3,0	3,3
Varken till vänster eller höger	3,4	3,3	2,9	3,0
Något till höger	3,0	2,8	2,4	2,5
Klart till höger	2,9	2,2	2,2	2,0
Partival				
Vänsterpartiet	3,9	3,9	3,7	3,8
Socialdemokraterna	3,2	3,2	2,7	2,9
Miljöpartiet	4,3	3,9	3,0	2,9
Centerpartiet	4,1	3,9	3,6	3,8
Liberalerna	3,4	3,0	2,8	2,7
Kristdemokraterna	4,3	3,9	3,0	2,9
Moderaterna	2,6	2,2	2,1	2,2
Sverigedemokraterna	–	–	–	–
Antal personer	2 333	2 084	2 047	1 954

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–1994.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010?", som frågan formulerades mellan 1985 och 1994. Svartaltemativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan om att avveckla kärnkraften på lång sikt. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften efter 2010, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande ansåg att det vore ett bra förslag att behålla kärnkraften efter 2010. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

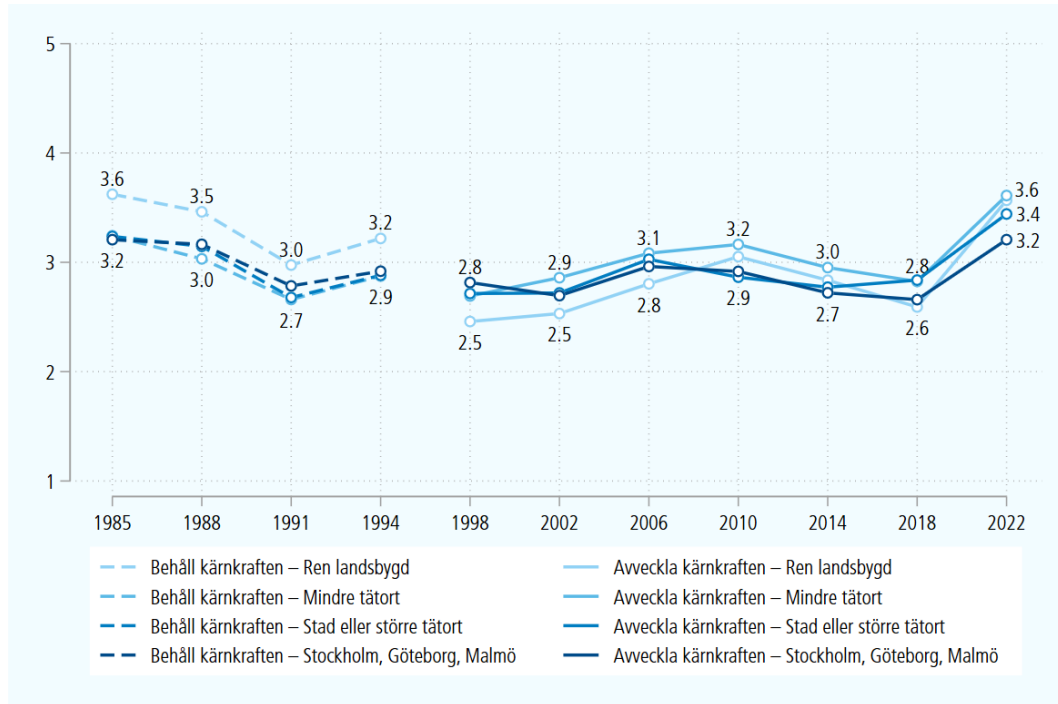
Tabell 7. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att Sverige på lång sikt bör avveckla kärnkraften, 1998–2022 (medelvärde).

	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Samtliga	2,7	2,7	3,0	3,0	2,8	2,8	3,5
Kön							
Man	2,9	2,9	3,3	3,2	3,1	3,1	3,7
Kvinna	2,4	2,5	2,7	2,7	2,5	2,5	3,2
Ålder							
18–29 år	2,6	2,4	2,8	2,7	2,6	2,6	3,3
30–49 år	2,7	2,7	3,0	2,9	2,9	2,8	3,4
50–64 år	2,8	2,9	3,0	3,0	2,8	2,8	3,5
65–84 år	2,7	2,8	3,1	3,1	2,9	2,8	3,5
Utbildningsnivå							
Låg	2,5	2,8	3,1	3,2	3,1	3,0	3,6
Medel	2,7	2,7	3,0	3,0	2,9	2,9	3,7
Hög	2,7	2,7	2,9	2,8	2,6	2,6	3,2
Bostadsort							
Ren landsbygd	2,5	2,5	2,8	3,1	2,8	2,6	3,6
Mindre tätort	2,7	2,9	3,1	3,2	3,0	2,8	3,6
Större tätort	2,7	2,7	3,0	2,9	2,8	2,8	3,4
Stockholm, Göteborg, Malmö	2,8	2,7	3,0	2,9	2,7	2,7	3,2
Vänster- högerplacering							
Klart till vänster	2,0	2,4	2,3	2,5	2,2	2,0	2,4
Något till vänster	2,3	2,4	2,5	2,3	2,4	2,2	2,6
Varken till vänster eller höger	2,5	2,6	3,0	2,9	2,8	2,6	3,3
Något till höger	3,2	3,1	3,4	3,5	3,2	3,2	4,2
Klart till höger	3,5	3,4	3,6	3,7	3,4	3,6	4,5
Partival							
Vänsterpartiet	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	1,8	2,2
Socialdemokraterna	2,6	2,7	2,9	2,7	2,7	2,4	2,9
Miljöpartiet	1,9	1,8	1,8	1,9	1,7	1,7	1,8
Centerpartiet	1,9	2,1	2,6	2,7	2,5	2,5	2,9
Liberalerna	2,9	3,0	3,3	2,9	3,2	3	3,8
Kristdemokraterna	2,7	2,7	2,9	3,2	3,0	3,1	4,1
Moderaterna	3,4	3,4	3,6	3,6	3,4	3,2	4,2
Sverigedemokraterna	–	–	2,9	3,6	3,2	3,4	4,3
Antal personer	1 546	1 711	1 611	1 217	939	2 950	9 125

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1998–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan om att avveckla kärnkraften på lång sikt. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avveckla kärnkraften på lång sikt, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande ansåg att det vore ett bra förslag att avveckla kärnkraften på lång sikt. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

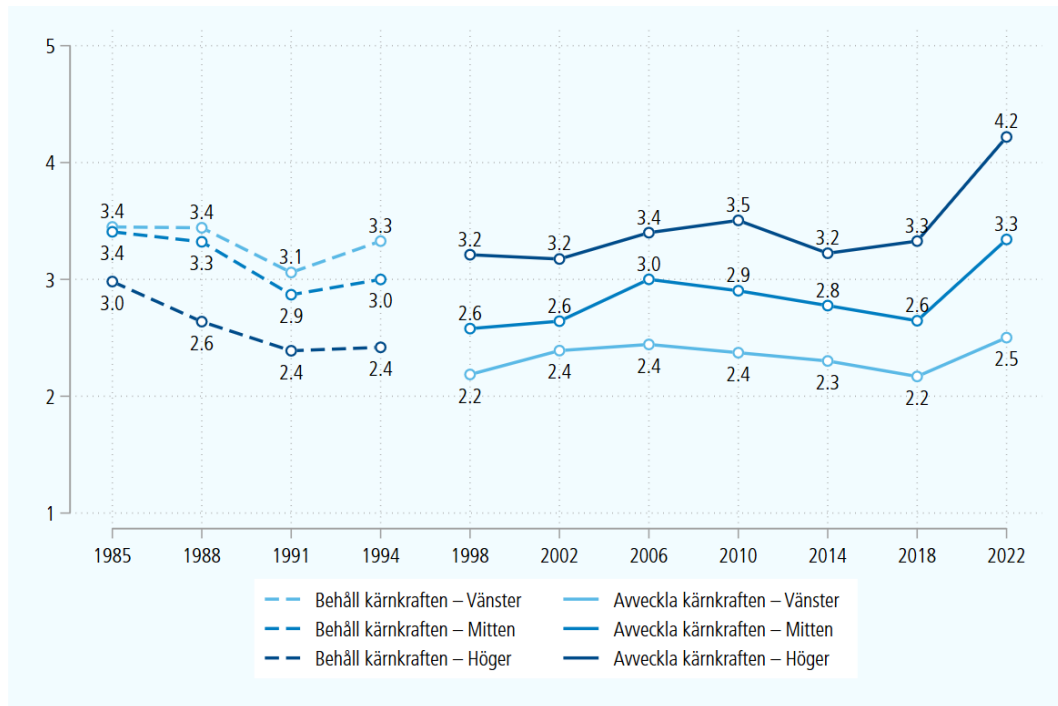
Figur 21. Väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1985–1994, respektive avveckla kärnkraften, 1998–2022, och bostadsort (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarat på förslaget att behålla eller avskaffa kärnkraften, nedbrutet på bostadsort. Mellan åren 1985–1994 löd frågeformuleringen: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1998 kom frågeformuleringen i stället att beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan om att behålla eller avskaffa kärnkraften. Under perioden 1985–1994 så indikerar höga medelvärden alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett bra förslag. För perioden 1998–2022 indikerar höga medelvärden att väljargruppen övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avveckla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

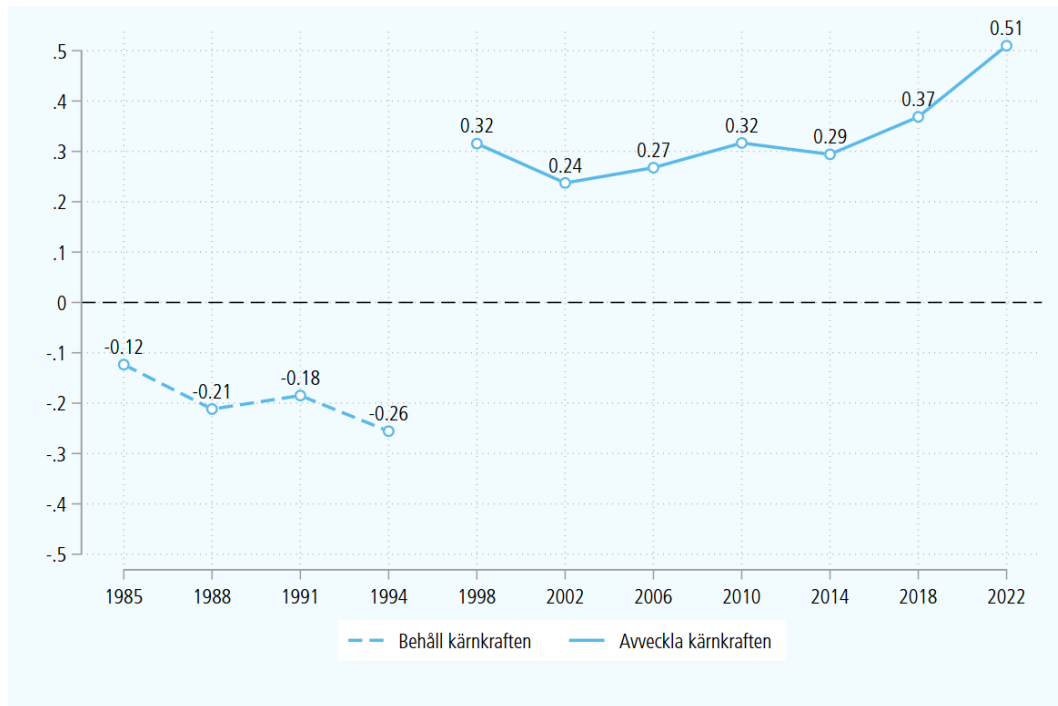
Figur 22. Väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1985–1994, respektive avveckla kärnkraften, 1998–2022, och placering på vänster-högerskalan (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarat på förslaget att behålla eller avskaffa kärnkraften, nedbrutet på hur de placerat sig själva längs vänster-högerskalan. Mellan åren 1985–1994 löd formuleringen av frågan om kärnkraften: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1998 ändrades frågan till att i stället beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svartalalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan om att behålla eller avskaffa kärnkraften. Under perioden 1985–1994 så indikerar höga medelvärden alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. För perioden 1998–2022 indikerar höga medelvärden att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avveckla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Den ursprungligen elvgradiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

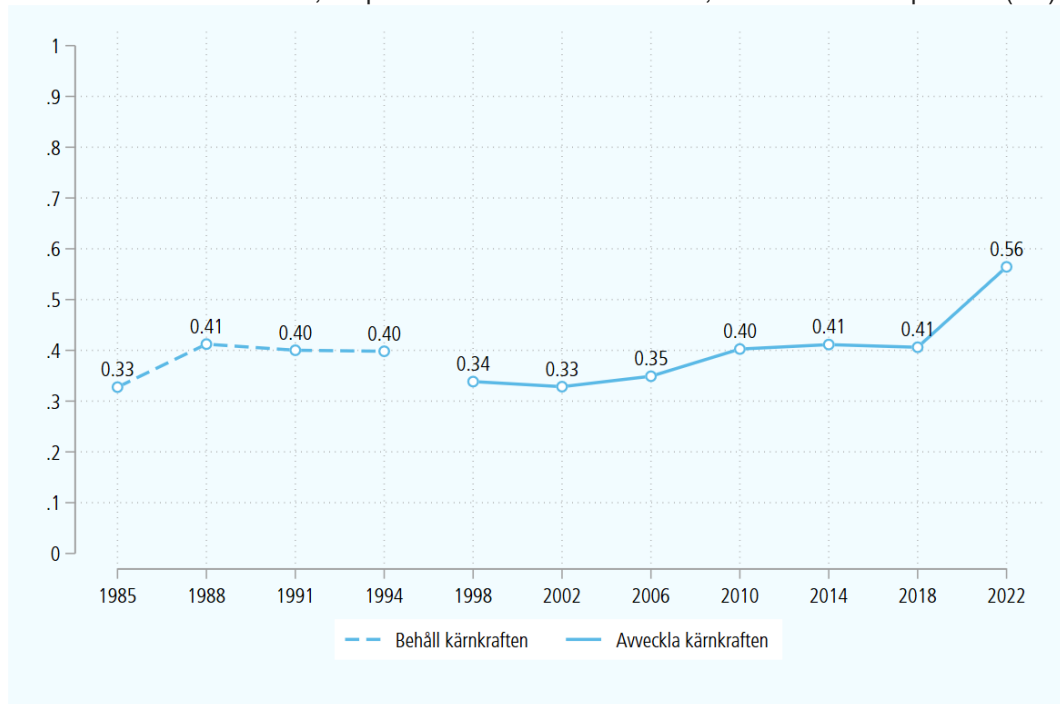
Figur 23. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1985–1994 respektive avveckla kärnkraften, 1998–2022 och placering på vänster-högerskalan (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och frågorna "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010" (1985–1994) samt "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften" (1998–2022), har utvecklats över tid. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med lägre värden på frågan om att behålla kärnkraften, vilket betyder att ju mer högerut man identifierar sig ju bättre tycker man om förslaget att behålla kärnkraften, och vice versa; ju mer vänsterut, desto sämre förslag tycker man det är att behålla kärnkraften. Samma åsikter går igen under perioden 1998–2022, där man tycker att det är ett sämre förslag att avveckla kärnkraften om man placerar sig högerut på vänster-högerskalan än om man placerar sig mer vänsterut. Figuren avslöjar dessutom att detta samband har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 24. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1985–1994, respektive avveckla kärnkraften, 1998–2022 och partival (eta).

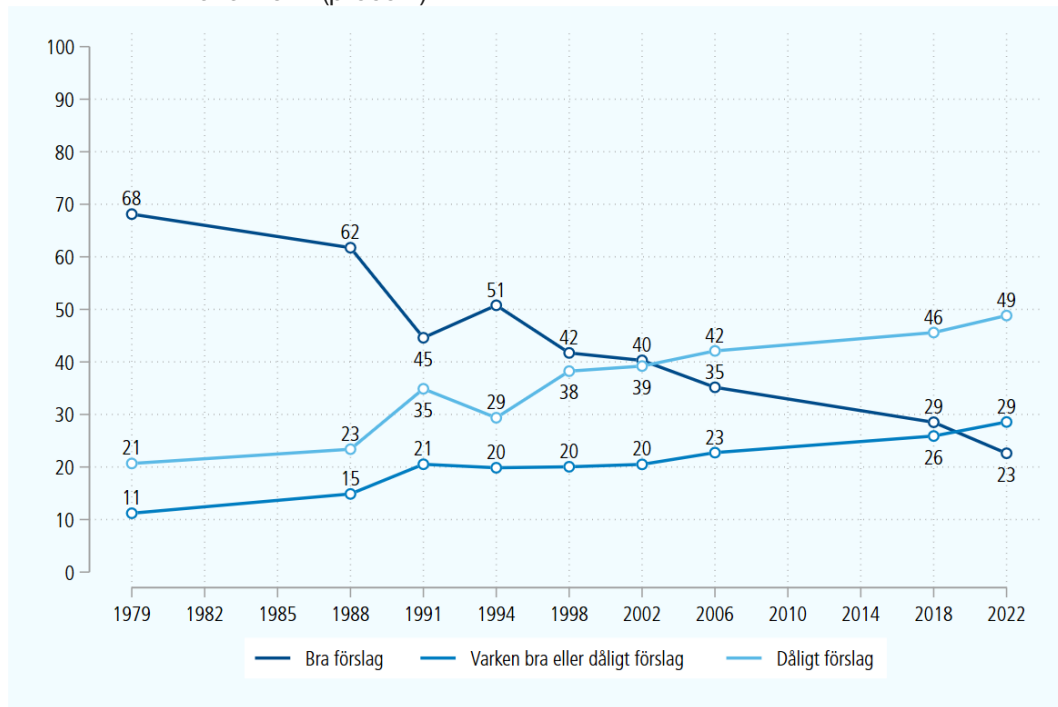

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1985–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågorna "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010" (1985–1994) samt "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften" (1998–2022), utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet stärkts mellan 2018 och 2022. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

D. Stoppa privatbilismen i innerstäderna

Figur 25. Väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna, 1979–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" har slagits ihop till "Bra förslag", medan "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" har slagits ihop till "Dåligt förslag". Frågan är inte ställd mellan 1979–1988 och 2006–2018. Figuren visar andelar av väljarna som tycker att det är ett bra förslag, varken bra eller dåligt förslag, eller ett dåligt förslag att stoppa privatbilismen i innerstäderna för åren 1979; 1988–2006; 2018–2022. Frågan ställde inte mellan 1979 och 1988, eller mellan 2006 och 2018. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

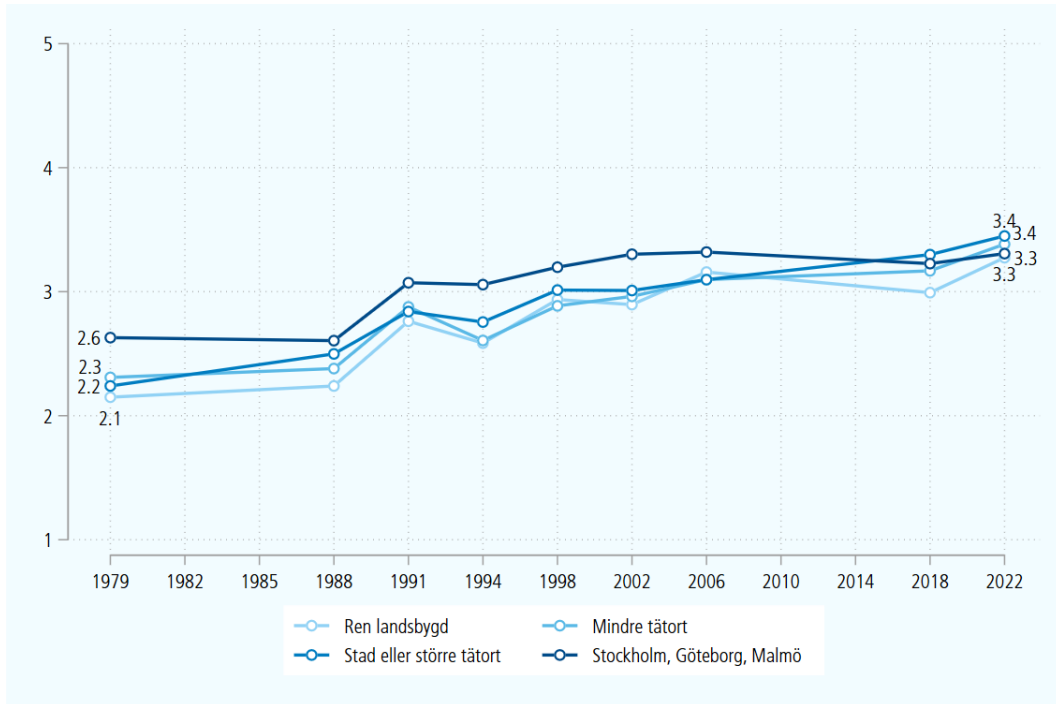
Tabell 8. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna, 1979–2022 (medelvärde).

	1979	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2018	2022
Samtliga	2,3	2,5	2,9	2,7	3,0	3,1	3,2	3,3	3,4
Kön									
Man	2,4	2,6	3,0	2,9	3,1	3,1	3,2	3,4	3,6
Kvinna	2,2	2,3	2,7	2,6	2,9	3,0	3,1	3,1	3,3
Ålder									
18–29 år	2,2	2,7	3,0	2,7	3,0	3,1	3,1	3,0	3,4
30–49 år	2,5	2,4	2,8	2,7	2,9	3,0	3,1	3,2	3,5
50–64 år	2,3	2,4	2,8	2,8	3,0	3,1	3,1	3,4	3,5
65–84 år	2,1	2,3	2,8	2,8	3,0	3,1	3,3	3,3	3,4
Utbildningsnivå									
Låg	2,3	2,3	2,8	2,7	2,9	3,0	3,1	3,3	3,3
Medel	2,4	2,6	2,9	2,8	3,1	3,1	3,2	3,4	3,5
Hög	2,3	2,5	2,8	2,7	3,0	3,1	3,1	3,1	3,4
Bostadsort									
Ren landsbygd	2,2	2,2	2,8	2,6	2,9	2,9	3,2	3,0	3,3
Mindre tätort	2,3	2,4	2,9	2,6	2,9	3,0	3,1	3,2	3,5
Större tätort	2,2	2,5	2,8	2,8	3,0	3,0	3,1	3,3	3,5
Stockholm, Göteborg, Malmö	2,6	2,6	3,1	3,1	3,2	3,4	3,3	3,3	3,4
Vänster- högerplacering									
Klart till vänster	2,1	2,0	2,4	2,5	2,6	2,8	3,1	2,7	2,5
Något till vänster	2,0	2,2	2,5	2,4	2,7	2,7	2,7	2,9	3,0
Varken till vänster eller höger	2,3	2,4	2,8	2,7	2,9	3,0	3,1	3,2	3,4
Något till höger	2,7	2,8	3,2	3,1	3,3	3,4	3,4	3,6	3,9
Klart till höger	2,5	2,9	3,4	3,2	3,5	3,5	3,5	3,9	4,0
Partival									
Vänsterpartiet	1,6	1,9	2,4	2,3	2,7	2,7	3,0	2,5	2,5
Socialdemokraterna	2,2	2,4	2,7	2,6	2,9	2,9	3,0	3,1	3,2
Miljöpartiet	–	1,8	2,2	2,2	2,4	2,4	2,2	2,2	2,4
Centerpartiet	2,2	2,2	2,5	2,5	2,7	2,7	3,1	3,2	3,4
Liberalerna	2,5	2,8	3,0	2,8	2,9	3,3	3,2	3,5	3,6
Kristdemokraterna	2,2	2,3	2,8	2,9	3,0	3,2	3,3	3,5	3,7
Moderaterna	2,8	3,0	3,4	3,2	3,5	3,6	3,6	3,7	3,8
Sverigedemokraterna	–	–	–	–	–	–	3,1	3,7	3,8
Antal personer	2 356	2 151	2 138	1 995	1 545	1 712	1 628	2 942	1 465

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag?" ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna". Svaralternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Lägre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande tyckte att det vore ett bra förslag att stoppa privatbilismen i innerstäderna, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande tyckte att det vore ett dåligt förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

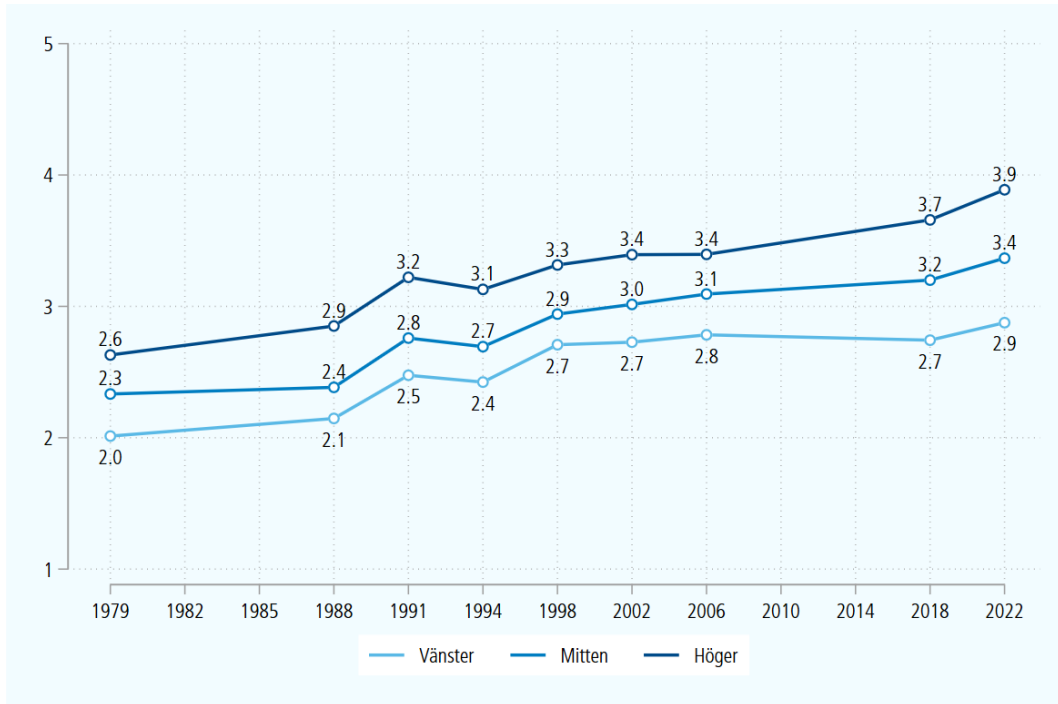
Figur 26. Väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och bostadsort, 1979–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna", nedbrutet på bostadsort. Svarsalternativen på frågan om att stoppa privatbilismen var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Lägre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande tyckte att det vore ett bra förslag att stoppa privatbilismen i innerstäderna, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande tyckte att det vore ett dåligt förslag. Frågan är inte ställd mellan 1979–1988 och 2006–2018. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

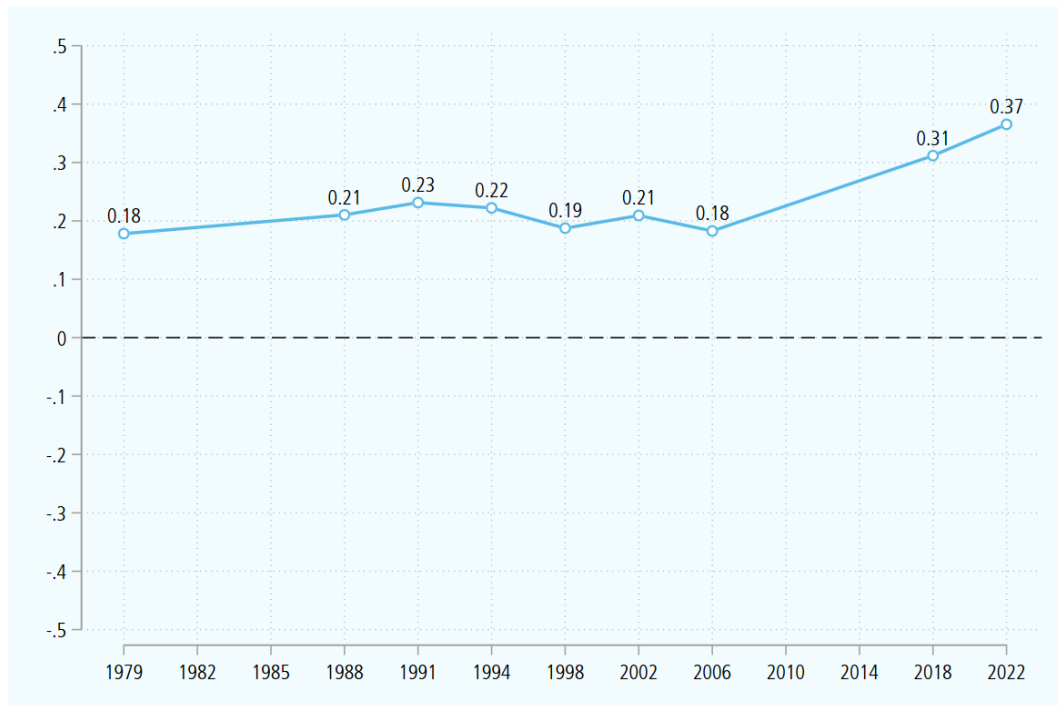
Figur 27. Väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och placering på vänster-högerekalan, 1979–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna", nedbrutet på väljarnas placering av sig själva på vänster-högerekalan. Svarsalternativen på frågan om att stoppa privatbilismen var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Lägre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande tyckte att det vore ett bra förslag att stoppa privatbilismen i innerstäderna, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande tyckte att det vore ett dåligt förslag. Frågan är inte ställd mellan 1979–1988 och 2006–2018. Den ursprungligen elvgradiga vänster-högerekalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

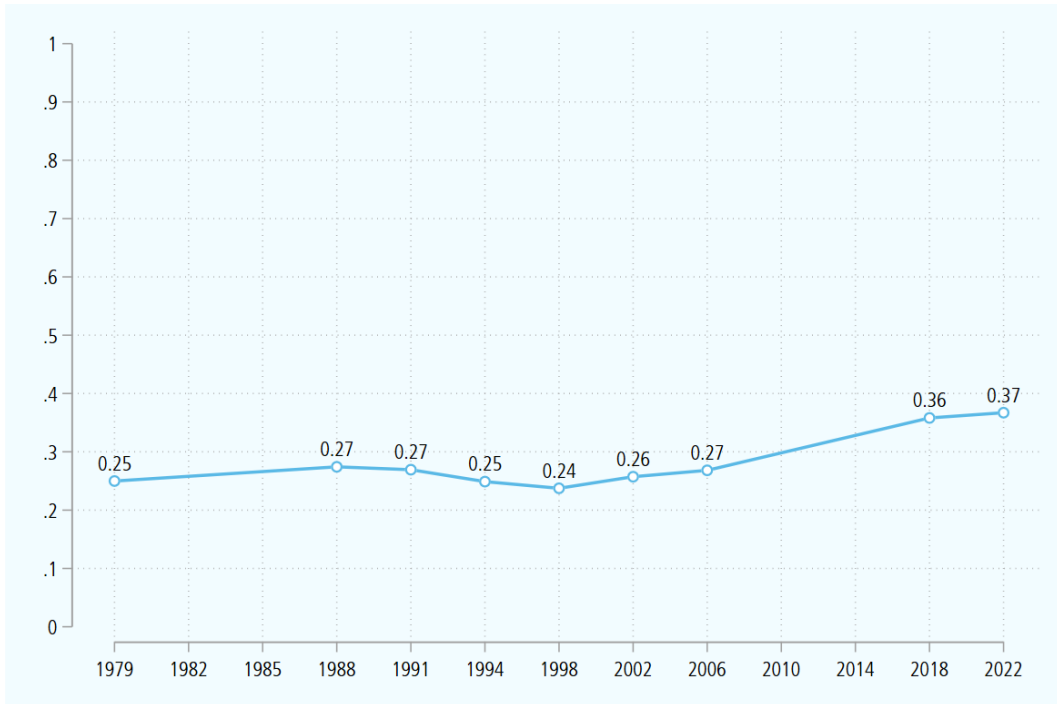
Figur 28. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och placering på vänster-högerskalan, 1979–2022 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvagrädig vänster-högerskala och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna", utvecklats över tid. Vänster-högerskalan går från 0 (långt till vänster) till 10 (långt till höger), medan frågan om att stoppa privatbilismen i innerstäderna har en svarsskala som går från 1 "Mycket bra förslag" till 5 "Mycket dåligt förslag". Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med högre värden på frågan om att stoppa privatbilismen i innerstäderna, vilket betyder att ju mer högerut man identifierar sig desto sämre tycker man om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna, och vice versa; ju mer vänsterut, desto bättre tycker man om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna. Figuren avslöjar dessutom att detta samband har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 29. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att stoppa privatbilismen i innerstäderna och partival, 1979–2022 (eta).

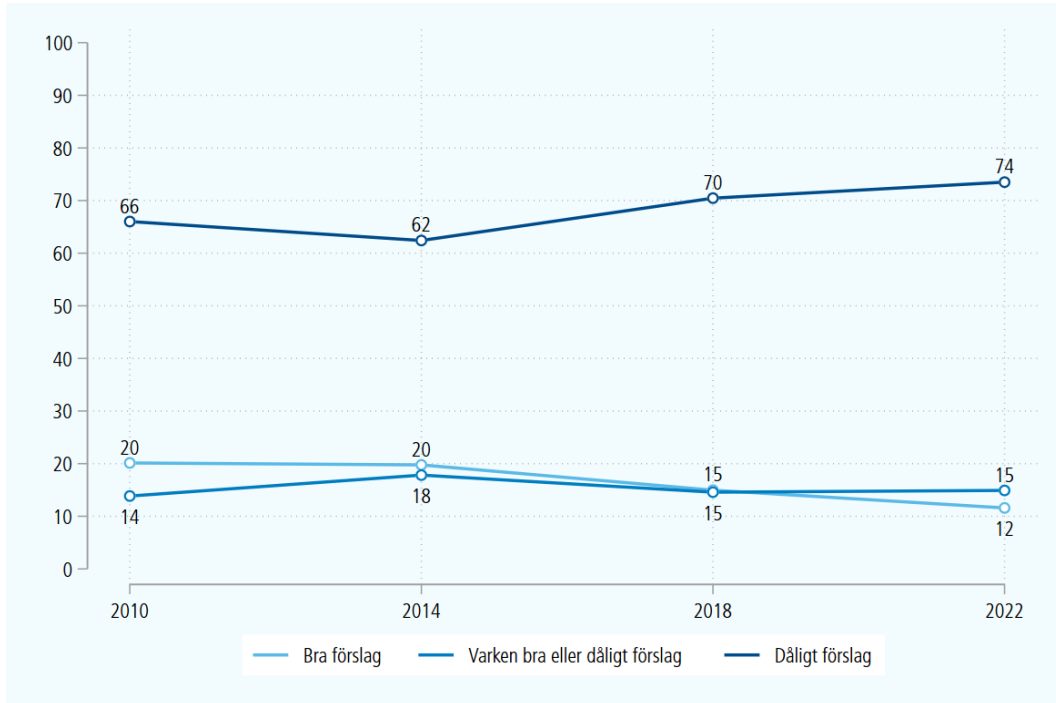

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979; 1988–2006; 2018–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Stoppa privatbilismen i innerstäderna", utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

E. Höja skatten på bensin

Figur 30. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2010–2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" har slagits ihop till "Bra förslag", medan "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" har slagits ihop till "Dåligt förslag". Figuren visar andelar av väljarna som tycker det är ett bra förslag, varken bra eller dåligt förslag, eller ett dåligt förslag att höja skatten på bensin för åren 2010–2022. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

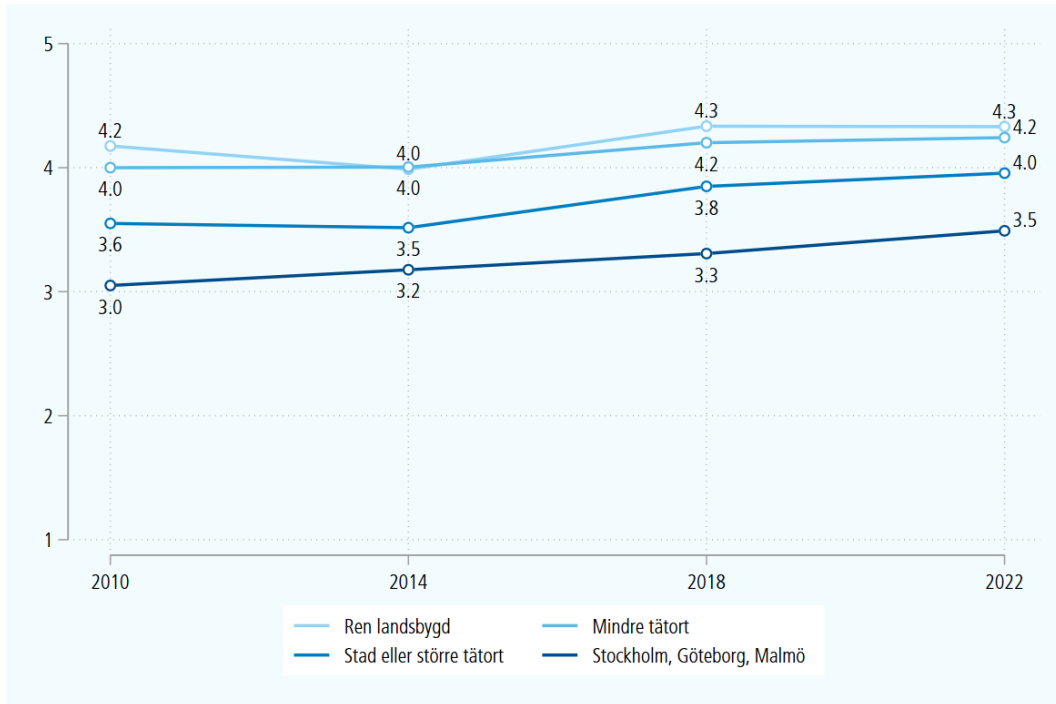
Tabell 9. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2010–2022 (medelvärde).

	2010	2014	2018	2022
Samtliga	3,8	3,7	4,0	4,1
Kön				
Man	3,8	3,8	4,1	4,1
Kvinna	3,7	3,7	3,9	4,0
Ålder				
18–29 år	3,5	3,3	3,5	3,7
30–49 år	3,8	3,5	3,8	3,8
50–64 år	3,9	3,9	4,1	4,1
65–84 år	3,9	4,0	4,2	4,3
Utbildningsnivå				
Låg	4,1	4,2	4,4	4,5
Medel	4,0	4,1	4,2	4,3
Hög	3,3	3,3	3,6	3,8
Bostadsort				
Ren landsbygd	4,2	4,1	4,4	4,4
Mindre tätort	4,1	4,1	4,3	4,3
Större tätort	3,6	3,6	3,9	4,0
Stockholm, Göteborg, Malmö	3,1	3,3	3,4	3,6
Vänster-högerplacering				
Klart till vänster	3,6	3,2	3,3	3,3
Något till vänster	3,2	3,3	3,4	3,5
Varken till vänster eller höger	3,8	3,8	3,9	4,0
Något till höger	4,1	4,0	4,3	4,5
Klart till höger	4,2	4,5	4,6	4,7
Partival				
Vänsterpartiet	3,2	3,0	2,9	3,1
Socialdemokraterna	3,8	3,8	3,9	3,9
Miljöpartiet	2,3	2,4	2,2	2,4
Centerpartiet	3,9	3,7	3,9	3,7
Liberalerna	3,6	3,7	3,8	4,0
Kristdemokraterna	4,1	3,9	4,4	4,5
Moderaterna	4,1	4,0	4,3	4,5
Sverigedemokraterna	4,3	4,3	4,6	4,7
Antal personer	608	955	8 099	9 143

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag?" ... "Höja skatten på bensin". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Lägre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande ansåg att det vore ett bra förslag att höja skatten på bensin, medan högre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande ansåg att det vore ett dåligt förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvagrådiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

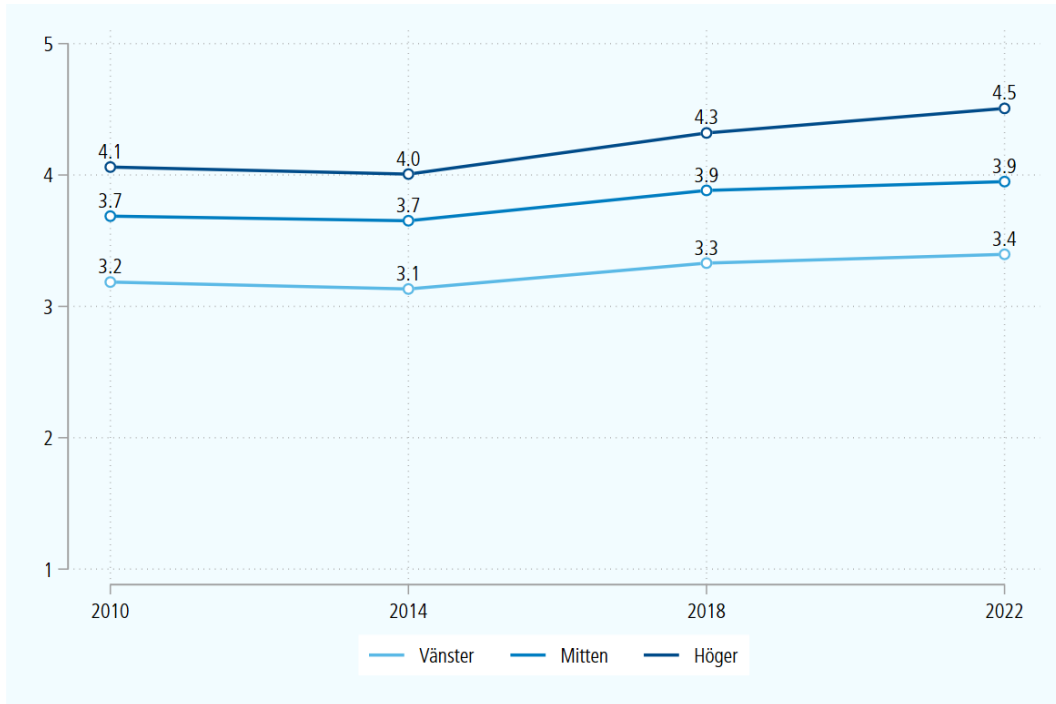
Figur 31. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och bostadsort, 2010–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "Höja skatten på bensin", nedbrutet på bostadsort. Svartalternativen till frågan om höjd skatt på bensin var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att höja skatten på bensin, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

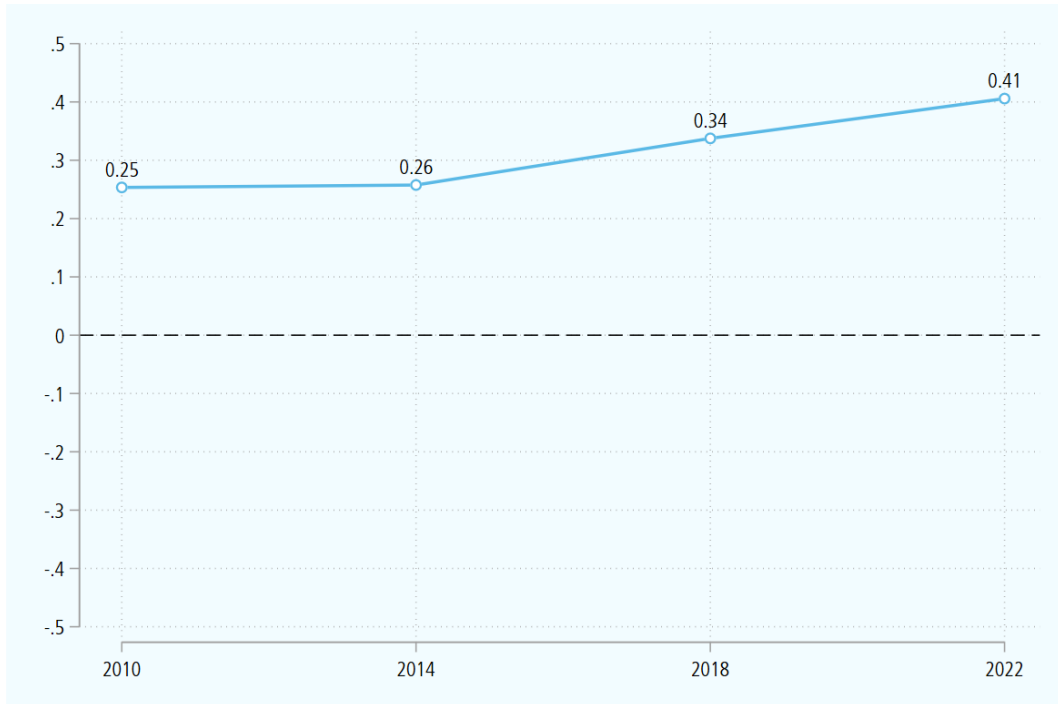
Figur 32. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2010–2022 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin", nedbrutet på väljarnas placering på vänster-högerskalan. Svartalternativen till frågan om höjd skatt på bensin var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att höja skatten på bensin, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Den ursprungligen elvagrådiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

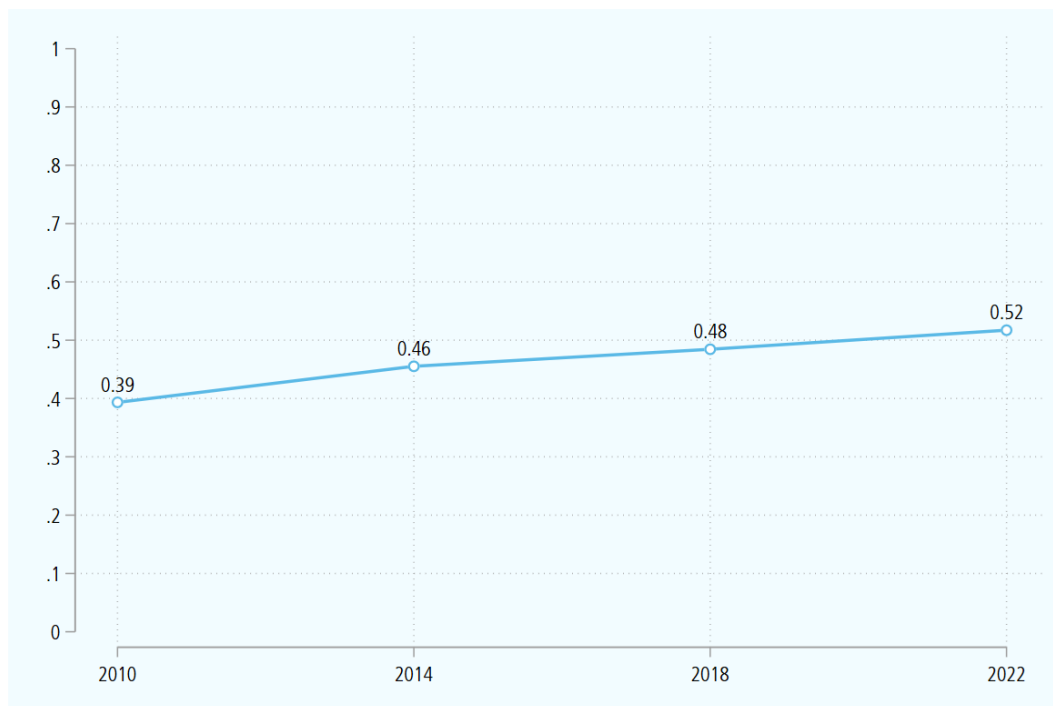
Figur 33. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2010–2022 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "Höja skatten på bensin", utvecklats över tid. Vänster-högerskalan går från 0 (långt till vänster) till 10 (långt till höger), medan frågan om att höja skatten på bensin har en svars skala som går från 1 "Mycket bra förslag" till 5 "Mycket dåligt förslag". Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med högre värden på frågan om att höja skatten på bensin, vilket betyder att ju mer högerut man identifierar sig desto sämre tycker man om förslaget att höja skatten på bensin, och vice versa; ju mer vänsterut, desto bättre tycker man om förslaget att höja skatten på bensin. Figuren visar dessutom att detta samband har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 34. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och partival, 2010–2022 (eta).

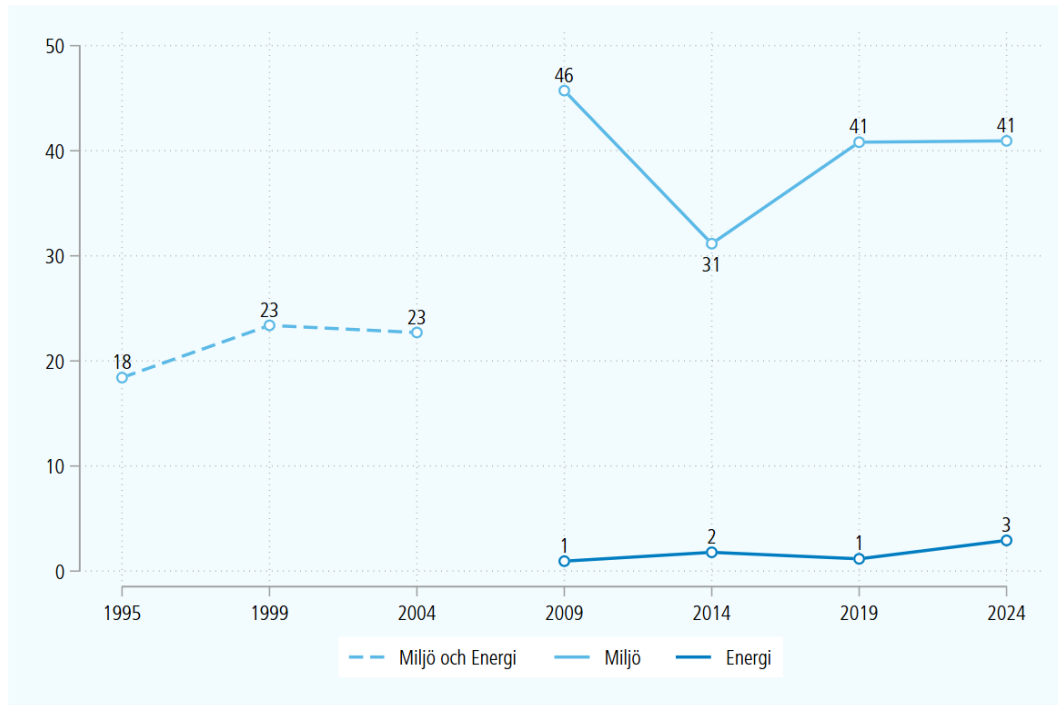
Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 2010–2022.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin", utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet stärkts över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

3. Miljö- klimat och energifrågorna i valundersökningarna till Europaparlamentet

A. Miljö och energi som viktig fråga för partival

Figur 35. Andel väljare som nämner miljön och energin som viktig fråga för deras partival till Europaparlamentet, 1995–2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i årets Europaparlamentsval den 9 juni? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något. För kodschemat hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Figuren visar andelar som uppgav "miljö" respektive "energi" som viktig fråga. Mellan åren 1995–2004 kodades miljö och energi som en gemensam kategori, men efter 2009 kodades miljö som en egen kategori. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Åren då de kodades gemensamt illustreras med den streckade linjen och åren då de kodades separat med de två solida linjerna. Eftersom gruppen som svarat "energi" åren 2009–2024 är så liten kommer den inte att analyseras vidare, kommande analyser fokuserar i stället på de väljare som 1995–2004 svarat "miljö och energi" och de som 2009–2024 svarat "miljö". Inom kategorin "miljö" ingår också klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

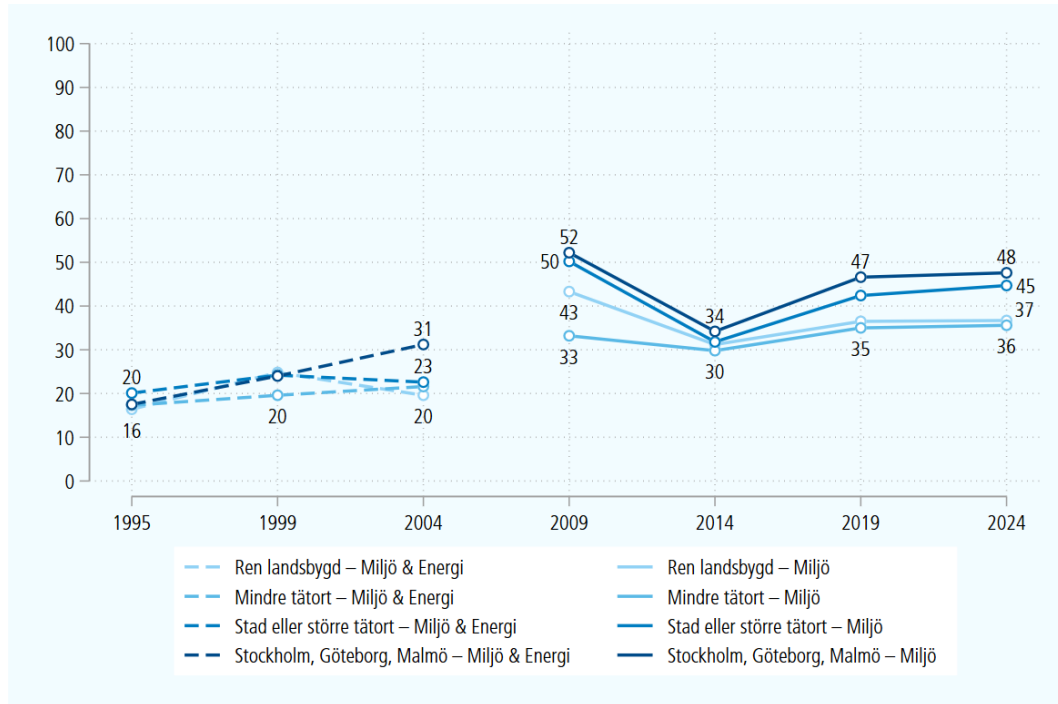
Tabell 10. Andel väljare som nämner miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet (procent).

	1995	1999	2004	2009	2014	2019	2024
Samtliga	18	23	23	46	31	41	41
Kön							
Man	13	17	19	33	25	34	33
Kvinna	25	30	26	58	38	49	49
Ålder							
18–29 år	24	22	21	32	37	54	44
30–49 år	22	25	25	43	32	43	41
50–64 år	16	28	26	45	36	37	36
65–84 år	11	16	16	60	26	39	45
Utbildningsnivå							
Låg	18	23	22	39	30	27	30
Medel	12	18	21	42	26	33	33
Hög	23	26	25	51	37	49	50
Bostadsort							
Ren landsbygd	16	25	20	43	31	37	37
Mindre tätort	17	20	22	33	30	35	36
Större tätort	20	24	23	50	32	42	45
Stockholm, Göteborg, Malmö	18	24	31	52	34	47	48
Vänster-högerplacering							
Klart till vänster	24	27	26	40	29	59	57
Något till vänster	24	30	28	49	42	58	63
Varken till vänster eller höger	18	25	23	45	32	43	45
Något till höger	16	15	20	49	24	32	26
Klart till höger	3	19	11	31	11	18	12
Partival							
Vänsterpartiet	15	24	27	52	29	58	55
Socialdemokraterna	13	24	26	38	24	41	41
Miljöpartiet	41	53	67	88	78	91	88
Centerpartiet	25	23	19	57	43	57	61
Liberalerna	17	23	20	51	29	33	37
Kristdemokraterna	16	10	33	14	12	22	16
Moderaterna	10	14	21	55	16	28	24
Sverigedemokraterna	–	–	–	14	9	12	9
Antal personer	814	355	281	361	1 405	2 972	3 331

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i årets Europaparlamentsval den 9 juni? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något. För kodschemata hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Mellan åren 1995–2004 kodades miljö och energi som en gemensam kategori, men efter 2009 kodades miljön som en egen kategori. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

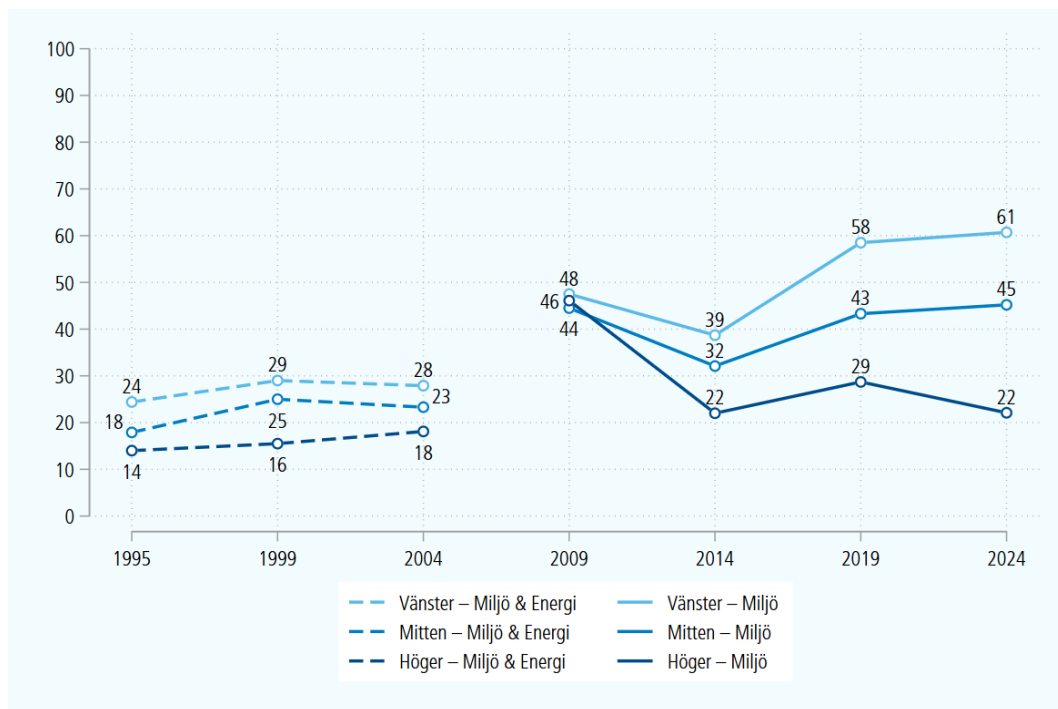
Figur 36. Miljö och energi (1995–2004) och miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och bostadsort (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till Europaparlamentet som uppgett "miljö och energi" eller "miljö" som viktig fråga för partival, nedbrutet på bostadsort. Frågan om viktig fråga för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i årets Europaparlamentsval den 9 juni? Vilken eller vilka frågor var det?". Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Mellan åren 1995–2004 kodades miljö och energi som en gemensam kategori, men efter 2009 kodades miljön som en egen kategori. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Åren då de kodades gemensamt illustreras med en streckad linje och åren då miljö kodades som en egen kategori med en solid linje. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

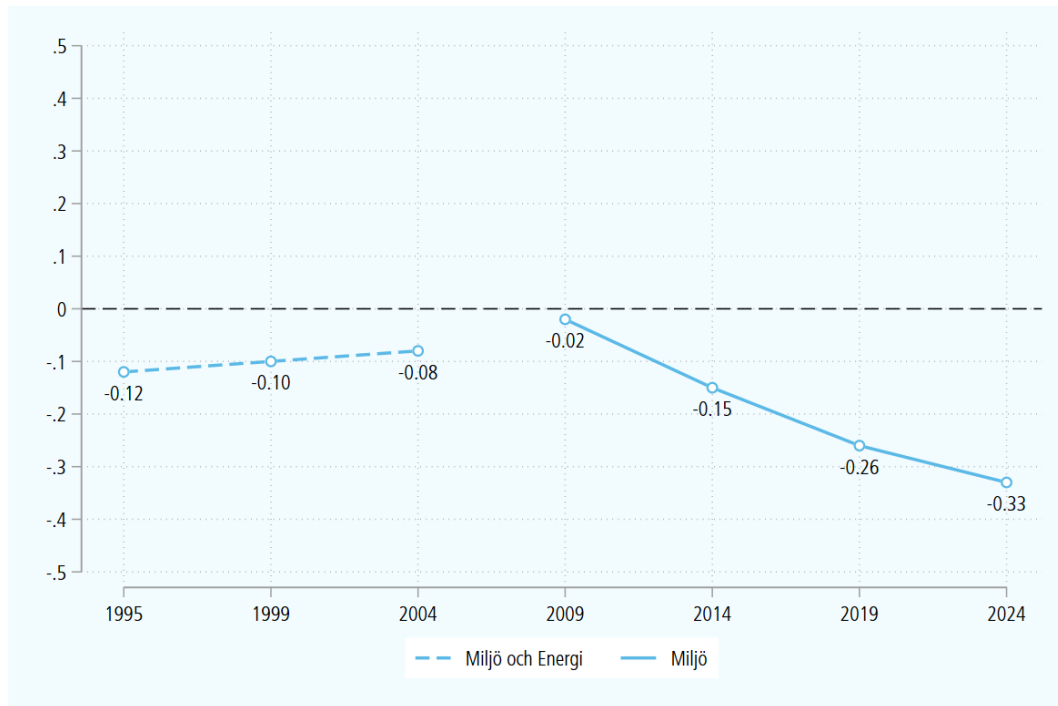
Figur 37. Väljare som nämnt miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och placering på vänster-högerskalan (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som besvarat frågan om viktiga frågor för partival till Europaparlamentet som uppgett "miljö och energi" eller "miljö" som viktig fråga för partival, nedbrutet på hur de själva placerat sig på en elvgradig vänster-högerskala. Frågan om viktig fråga för partival löd: "Var det någon eller några frågor som var viktiga för dig när det gäller vilket parti du röstade på i årets Europaparlamentsval den 9 juni? Vilken eller vilka frågor var det?" Under åren har kodningen av den öppna frågan varierat något. För kodschema hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). Vänster-högerskalan är i sin tur kategoriserad som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, 4–6 mitten och 7–10 höger av den ursprungliga skalan. Mellan åren 1995–2004 kodades miljö och energi som en gemensam kategori, men efter 2009 kodades miljö som en egen kategori. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Åren då de kodades gemensamt illustreras med en streckad linje och åren då miljö kodades som en egen kategori med en solid linje. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

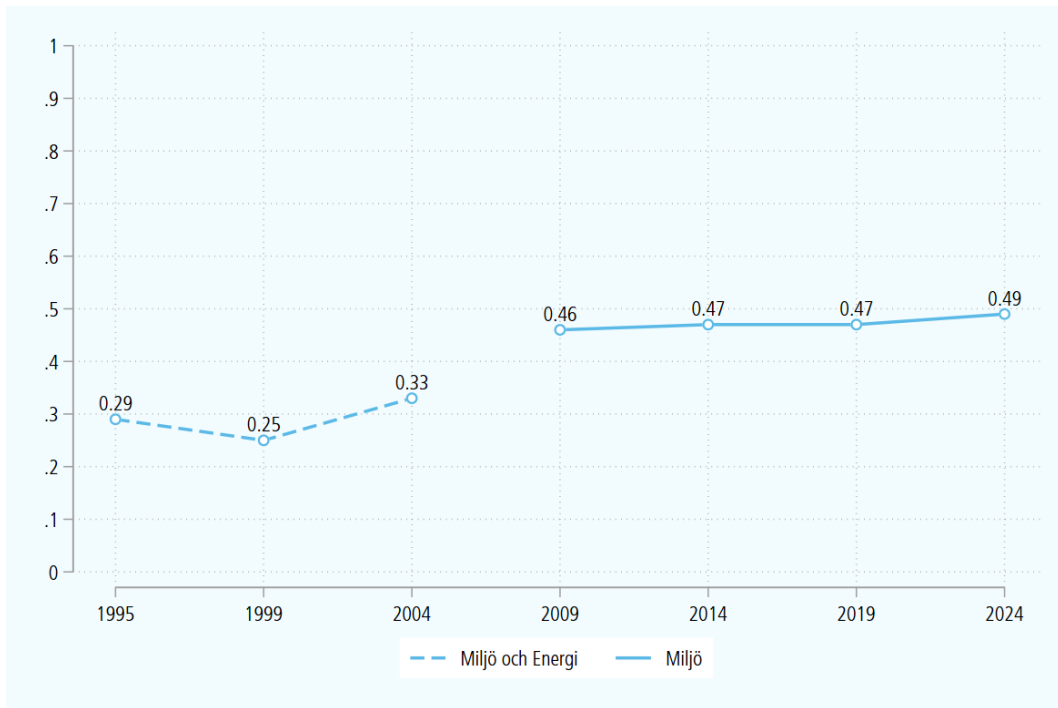
Figur 38. Samvariation mellan att uppge miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och placering på vänster-högerskalan, (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och att uppge miljö och energi eller miljö som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Mellan åren 1995–2004 kodades miljö och energi som en gemensam kategori, men efter 2009 kodades miljön som en egen kategori. Åren då de kodades gemensamt illustreras med en streckad linje och åren då miljö kodades som en egen kategori med en solid linje. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Att korrelationen är negativ i detta sammanhang betyder att personer som placerar sig vänsterut på den ideologiska vänster-högerskalan tenderar att uppge miljön som viktig fråga för partival i större utsträckning än vad de som placerar sig längre högerut gör. Sambandet har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 39. Samvariation mellan att uppge miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för partival till Europaparlamentet och partival (eta).

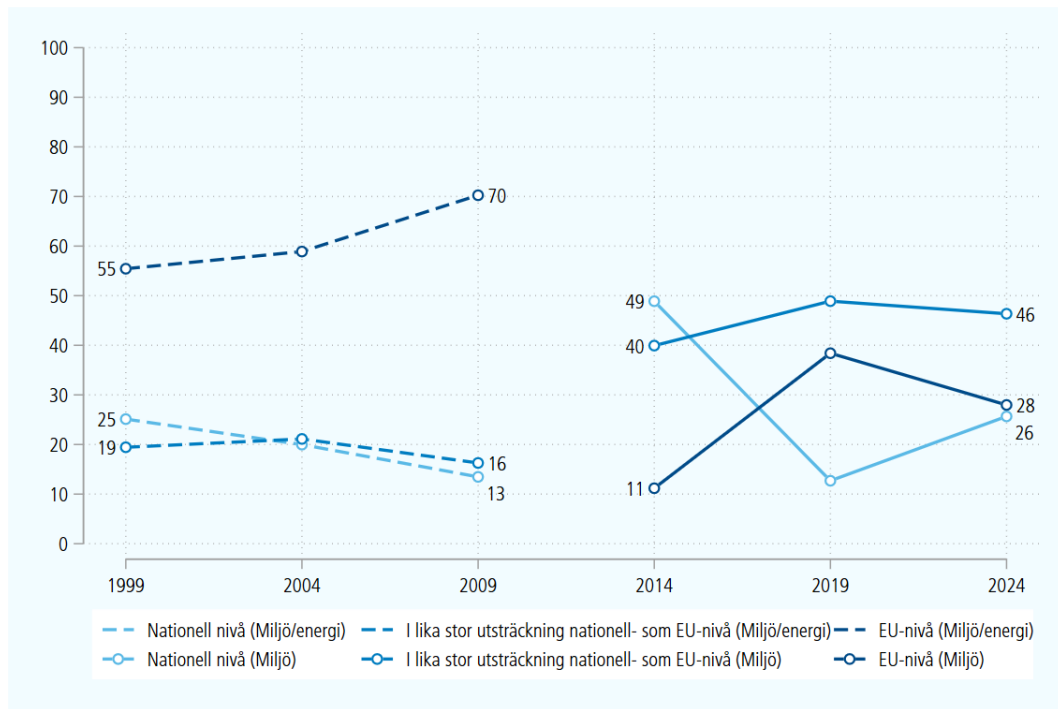

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och att uppge miljö och energi (1995–2004) eller miljö (2009–2024) som viktig fråga för valet av parti utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Inom kategorin "miljön" ingår också klimatfrågan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

B. På vilken nivå borde beslut inom miljöområdet fattas?

Figur 40. Andelen väljare som tycker att beslut inom miljö-området borde fattas på nationell nivå, EU-nivå, respektive i lika stor utsträckning på nationell som EU-nivå, 1999–2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?"... "Miljön." Under åren har frågeformuleringen dock varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). 1999–2009 fanns sju svar på frågan, och från 2014 och framåt bara fem svar. I figuren har svaren kodats om till tre kategorier, då "Uteslutande nationell nivå" och "I huvudsak nationell nivå" blivit "Nationell nivå", och "I huvudsak EU-nivå" och "Uteslutande EU-nivå" blivit "EU-nivå". Figuren visar de andelar som svarat "Nationell nivå", "EU-nivå" respektive "I lika stor utsträckning nationell som EU-nivå". Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

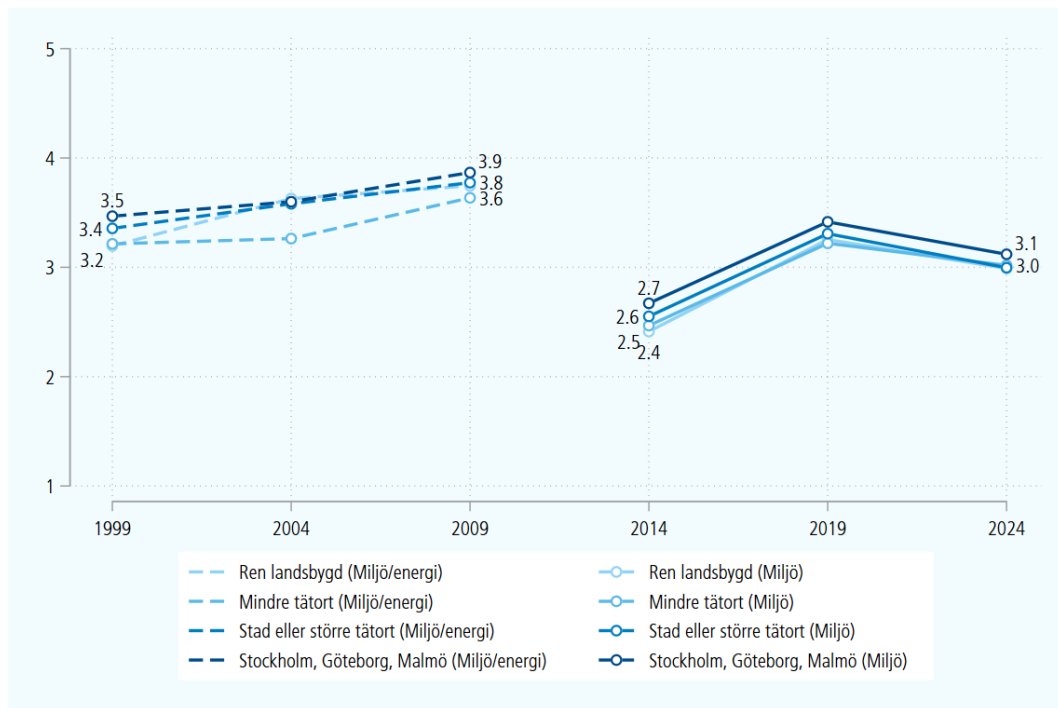
Tabell 11. Olika väljargrupperns åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på, 1999–2024 (medelvärde).

	1999	2004	2009	2014	2019	2024
Samtliga	3,3	3,5	3,7	2,5	3,3	3,0
Kön						
Man	3,4	3,6	3,7	2,5	3,3	3,0
Kvinna	3,2	3,4	3,7	2,5	3,3	3,0
Ålder						
18–29 år	3,4	3,4	3,9	2,6	3,4	3,1
30–49 år	3,4	3,5	3,8	2,6	3,3	3,1
50–64 år	3,4	3,5	3,8	2,5	3,3	3,0
65–84 år	3,1	3,3	3,5	2,4	3,2	3,0
Utbildningsnivå						
Låg	3,1	3,3	3,4	2,5	2,8	3,0
Medel	3,4	3,4	3,8	2,5	3,2	3,0
Hög	3,6	3,7	3,9	2,5	3,4	3,0
Bostadsort						
Ren landsbygd	3,2	3,5	3,7	2,4	3,2	3,0
Mindre tätort	3,2	3,2	3,6	2,4	3,2	3,0
Större tätort	3,3	3,5	3,7	2,5	3,3	3,0
Stockholm, Göteborg, Malmö	3,4	3,6	3,9	2,7	3,4	3,1
Vänster-högerplacering						
Klart till vänster	2,6	3,5	3,4	2,3	3,3	3,1
Något till vänster	3,2	3,4	3,7	2,5	3,4	3,1
Varken till vänster eller höger	3,3	3,4	3,6	2,5	3,2	3,0
Något till höger	3,6	3,7	4,1	2,6	3,3	3,0
Klart till höger	3,6	3,3	3,7	2,5	3,1	3,1
Partival						
Vänsterpartiet	2,7	3,5	3,3	2,2	3,5	3,1
Socialdemokraterna	3,3	3,5	3,7	2,6	3,3	3,0
Miljöpartiet	3,0	3,3	3,8	2,6	3,5	3,1
Centerpartiet	3,3	3,6	3,9	2,5	3,4	3,0
Liberalerna	3,7	4,0	3,9	2,7	3,3	3,1
Kristdemokraterna	3,5	3,5	3,7	2,5	3,3	2,9
Moderaterna	3,6	3,7	4,0	2,7	3,3	3,0
Sverigedemokraterna	–	–	2,5	1,9	2,9	3,0
Antal personer	691	583	748	1 257	1 477	3 021

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?"... "Miljön." Under åren har frågeformuleringen dock varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). 1999–2009 fanns sju svar på frågan, och från 2014 och framåt bara fem svar: "Uteslutande nationell nivå", "I huvudsak nationell nivå", "I lika stor utsträckning nationell nivå som EU-nivå", "I huvudsak EU-nivå", "Uteslutande EU-nivå". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att beslut inom miljöområdet bör fattas på EU-nivå, medan lägre värden innebär nationell nivå. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

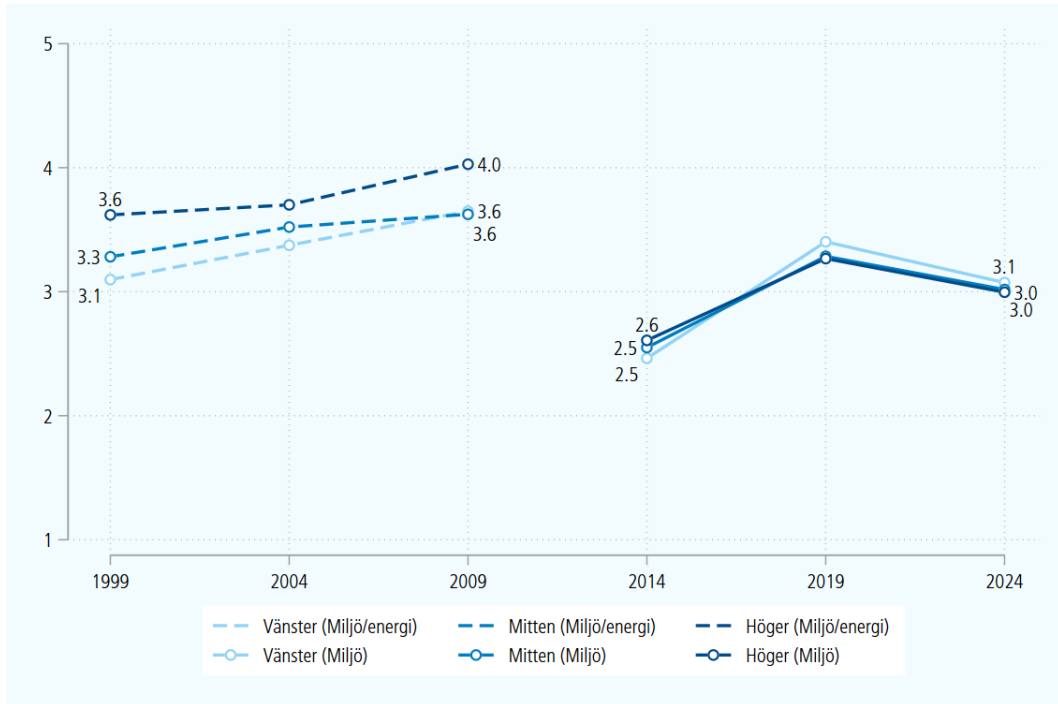
Figur 41. Väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och bostadsort, 1999–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: frågan: "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?... "Miljön", nedbrutet på bostadsort. Under åren har frågeformuleringen dock varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). 1999–2009 fanns sju svar på frågan, och från 2014 och framåt bara fem svar: "Uteslutande nationell nivå", "I huvudsak nationell nivå", "I lika stor utsträckning nationell nivå som EU-nivå", "I huvudsak EU-nivå", "Uteslutande EU-nivå". Figuren visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att beslut inom miljöområdet bör fattas på EU-nivå, medan lägre värden innebär nationell nivå. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

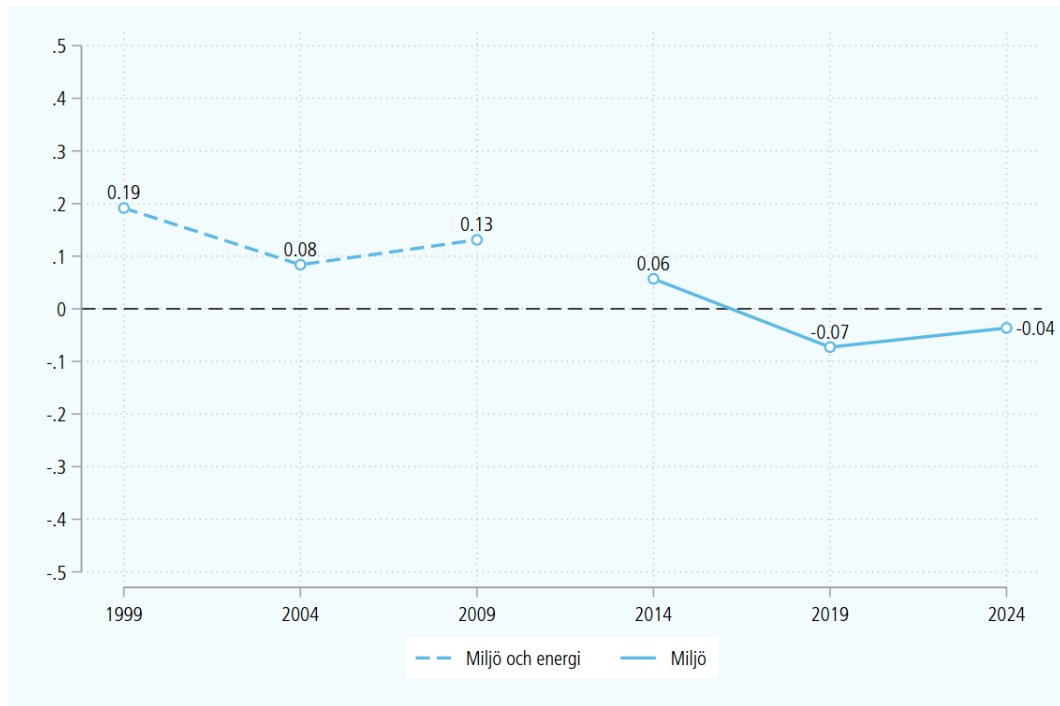
Figur 42. Väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?"... "Miljön", nedbrutet på väljarnas placering på vänster-högerskalan. Under åren har frågeformuleringen dock varierat något, essensen har emellertid alltid varit densamma. För samtliga frågeformuleringar hänvisas läsaren till valundersökningarnas respektive kodböcker: [Valundersökningar](#). 1999–2009 fanns sju svar på frågan, och från 2014 och framåt bara fem svar: "Uteslutande nationell nivå", "I huvudsak nationell nivå", "I lika stor utsträckning nationell nivå som EU-nivå", "I huvudsak EU-nivå", "Uteslutande EU-nivå". Figuren visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att beslut inom miljöområdet bör fattas på EU-nivå, medan lägre värden innebär nationell nivå. Den ursprungligen elvgradiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

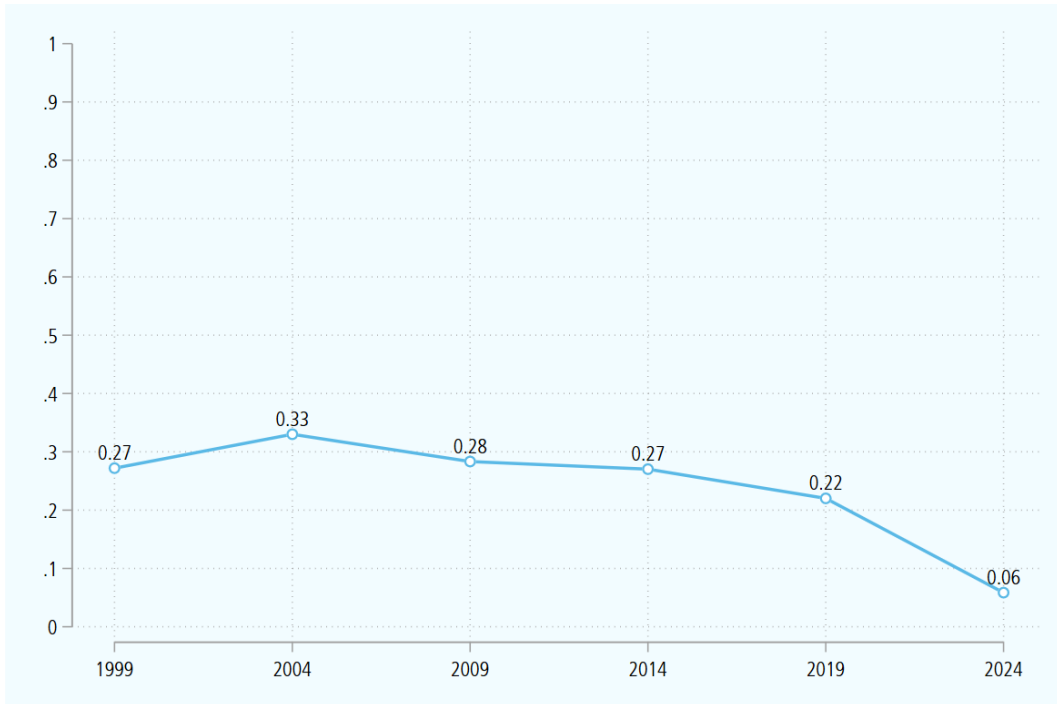
Figur 43. Samvariation mellan väljarnas åsikter om vilken nivå som beslut inom miljöområdet bör fattas på och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och frågan: "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?"... "Miljön.", utvecklats över tid. 1999–2009 fanns sju svar på frågan, och från 2014 och framåt bara fem svar: "Uteslutande nationell nivå", "I huvudsak nationell nivå", "I lika stor utsträckning nationell nivå som EU-nivå", "I huvudsak EU-nivå", "Uteslutande EU-nivå". Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Korrelationen ligger nära linjen som markerar noll, vilket tyder på att sambandet mellan variablerna är svagt. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 44. Samvariation mellan väljarnas åsikter om vilken som nivå beslut inom miljöområdet bör fattas på och partival, 1999–2024 (eta).

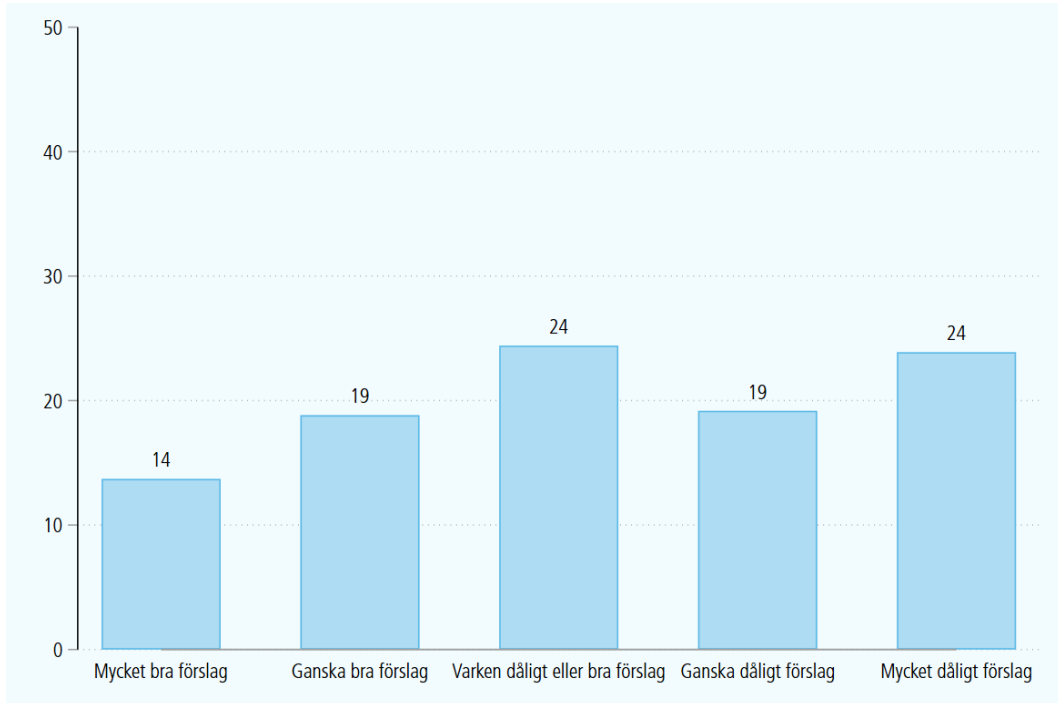

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågan "Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå respektive på EU-nivå?"... "Miljön.", utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

C. EU bör begränsa avverkning av svensk skog

Figur 45. Väljarnas åsikter om förslaget att EU bör begränsa avverkning av svensk skog, 2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningen 2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "EU bör begränsa avverkning av svensk skog". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar andelar av väljarna som svarat respektive svartalternativ. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 12. Andel väljare som anser att det är ett bra respektive dåligt förslag att EU begränsar avverkningsen av svensk skog, 2024 (procent och balansmått).

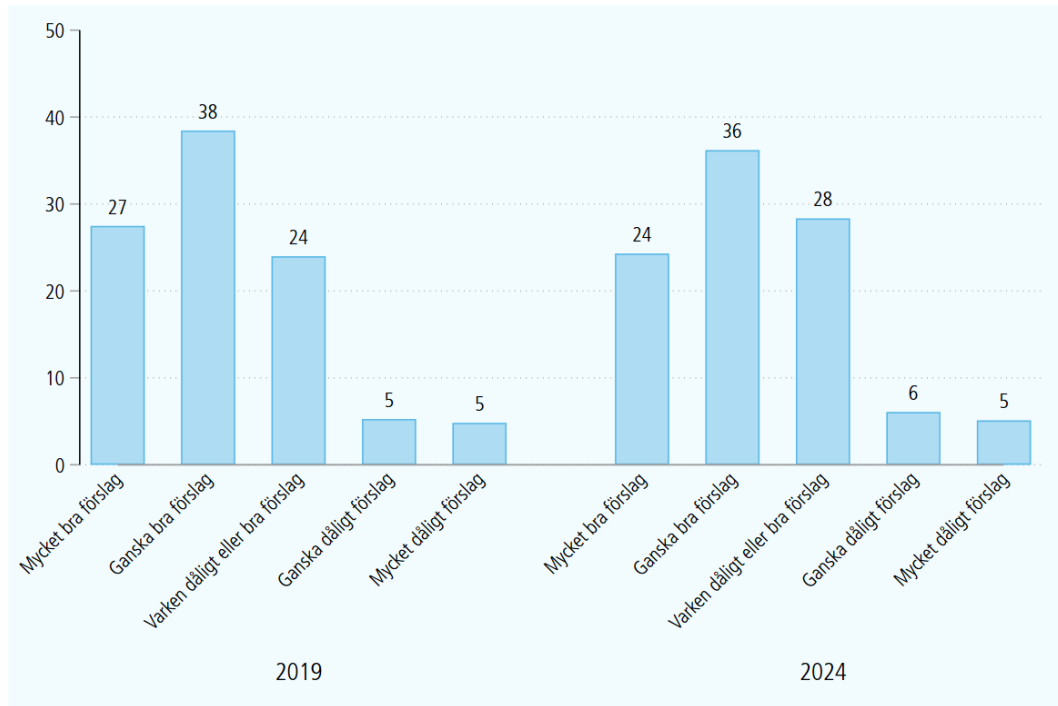
	Bra förslag	Dåligt förslag	Balansmått	Antal personer
Samtliga	33	43	-11	1 540
Kön				
Man	26	52	-26	702
Kvinna	38	35	+3	838
Ålder				
18–29 år	37	32	+4	164
30–49 år	40	30	+10	412
50–64 år	31	46	-15	417
65–84 år	26	55	-29	503
Utbildningsnivå				
Låg	35	46	-10	140
Medel	28	49	-22	649
Hög	36	37	-1	746
Bostadsort				
Ren landsbygd	24	58	-34	196
Mindre tätort	31	46	-15	295
Större tätort	34	41	-7	740
Stockholm, Göteborg, Malmö	36	35	+1	289
Vänster-högerplacering				
Klart till vänster	49	22	+26	146
Något till vänster	45	27	+17	349
Varken till vänster eller höger	30	41	-11	457
Något till höger	22	59	-37	379
Klart till höger	26	61	-35	143
Partival				
Vänsterpartiet	41	26	+15	176
Socialdemokraterna	34	38	-4	390
Miljöpartiet	57	17	+40	257
Centerpartiet	22	50	-28	115
Liberalerna	30	37	-7	76
Kristdemokraterna	15	62	-46	91
Moderaterna	20	63	-43	272
Sverigedemokraterna	26	58	-32	149

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningen 2024.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "EU bör begränsa avverkning av svensk skog". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". I tabellen har "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" slagits ihop till "Bra förslag" och "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" slagits ihop till "Dåligt förslag". Tabellen visar andelen väljare som svarat bra respektive dåligt förslag, samt ett balansmått som beräknas genom att subtrahera andelen som svarat "Dåligt förslag" från andelen som svarat "Bra förslag". Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

D. EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle

Figur 46. Väljarnas åsikter om förslaget att EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle, 2019 & 2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2019 & 2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar andelar av väljarna som svarat respektive svarsalternativ. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 13. Andel väljare som svarar att det är ett bra respektive dåligt förslag att EU inrättar en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle, 2019 och 2024 (procent).

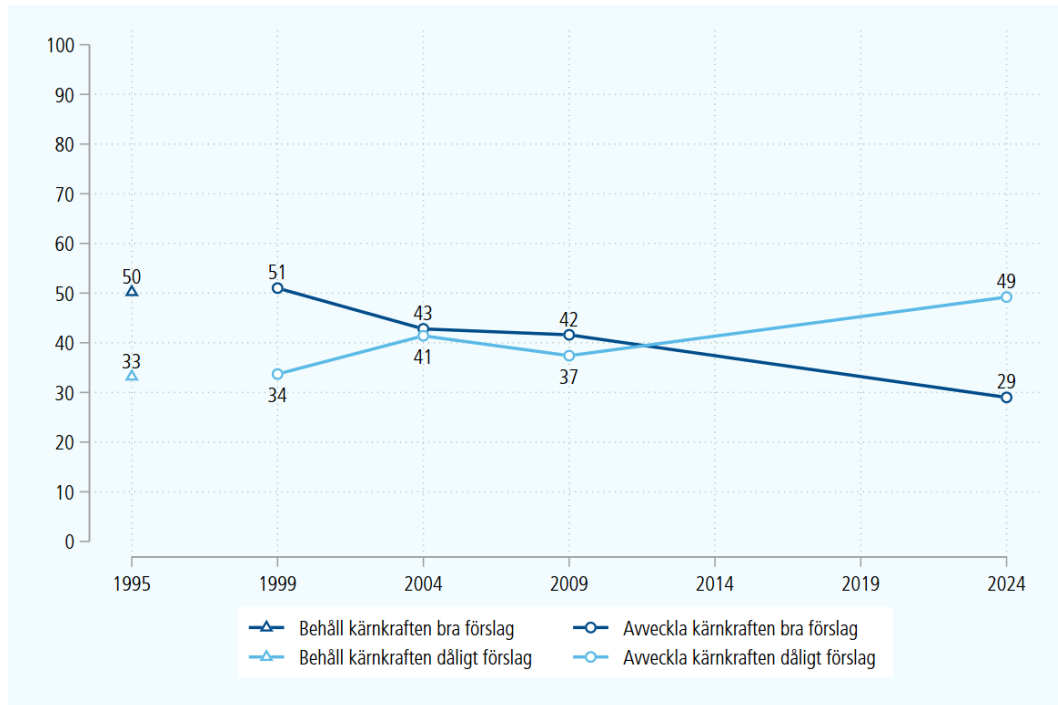
	2019		2024	
	Bra förslag	Dåligt förslag	Bra förslag	Dåligt förslag
Samtliga	66	10	61	11
Kön				
Man	65	11	55	16
Kvinna	70	8	66	6
Ålder				
18–29 år	75	9	61	11
30–49 år	68	9	63	10
50–64 år	66	10	59	13
65–84 år	61	12	60	12
Utbildningsnivå				
Låg	64	7	54	11
Medel	59	12	55	12
Hög	71	9	66	10
Bostadsort				
Ren landsbygd	62	11	53	15
Mindre tätort	62	11	55	14
Större tätort	66	10	62	11
Stockholm, Göteborg, Malmö	72	10	69	9
Vänster-högerplacering				
Klart till vänster	81	7	84	2
Något till vänster	84	4	82	3
Varken till vänster eller höger	69	6	59	8
Något till höger	56	13	47	18
Klart till höger	45	25	25	33
Partival				
Vänsterpartiet	81	6	79	4
Socialdemokraterna	76	2	69	5
Miljöpartiet	92	2	88	2
Centerpartiet	77	3	72	4
Liberalerna	71	5	62	8
Kristdemokraterna	55	12	40	22
Moderaterna	55	13	49	12
Sverigedemokraterna	34	31	22	37
Antal personer	947	125	994	145

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2019 & 2024.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag: "... EU bör inrätta en investeringsbank för att finansiera en omställning till ett mer miljövänligt samhälle". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". I tabellen har "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" slagits ihop till "Bra förslag" och "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" slagits ihop till "Dåligt förslag". Tabellen visar andelen väljare som svarat bra respektive dåligt förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

E. Kärnkraften: behålla eller avveckla?

Figur 47. Åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, 1999–2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2009; 2024.

Kommentar: Figuren visar andelar av de som svarat på frågan om att behålla eller avveckla kärnkraften som svarat att det vore ett bra eller dåligt förslag att behålla eller avveckla kärnkraften. 1995 löd frågeformuleringen: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1999 ändrades frågan till att istället beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". I figuren har "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" slagits ihop till "Bra förslag" och "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" slagits ihop till "Dåligt förslag". I figuren visas således de andelar som anser det vara ett bra, respektive dåligt förslag. Frågan ställdes inte mellan 2009 och 2024. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Tabell 14. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, även efter år 2010, 1995 (medelvärde).

	1995
Samtliga	2,8
Kön	
Man	2,4
Kvinna	3,2
Ålder	
18–29 år	3,0
30–49 år	3,0
50–64 år	2,5
65–84 år	2,6
Utbildningsnivå	
Låg	2,8
Medel	2,7
Hög	2,9
Bostadsort	
Ren landsbygd	3,1
Mindre tätort	2,8
Större tätort	2,6
Stockholm, Göteborg, Malmö	2,8
Vänster-högerplacering	
Klart till vänster	3,5
Något till vänster	3,3
Varken till vänster eller höger	2,9
Något till höger	2,1
Klart till höger	1,7
Partival	
Vänsterpartiet	3,5
Socialdemokraterna	2,6
Miljöpartiet	3,7
Centerpartiet	3,5
Liberalerna	2,1
Kristdemokraterna	2,7
Moderaterna	1,8
Sverigedemokraterna	2,4
Antal personer	5 615

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningen 1995.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010", som frågan formulerades 1995, innan formuleringen ändrades för att istället handla om att på sikt avveckla kärnkraften. Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargruppen besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften efter 2010, medan lägre värden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fullgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

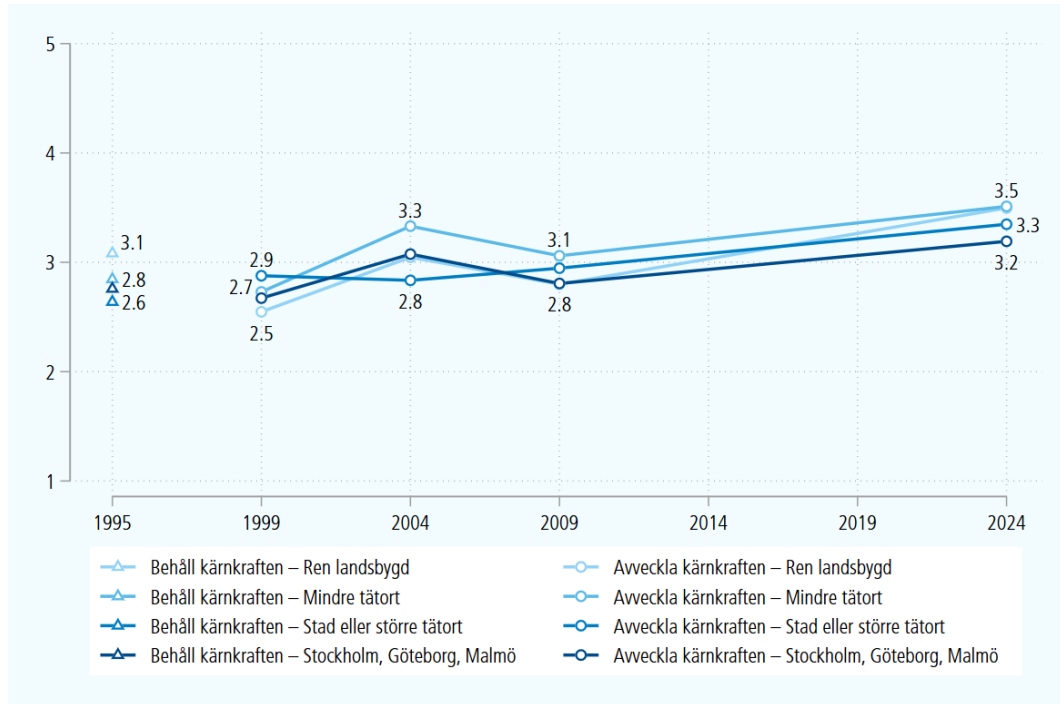
Tabell 15. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att Sverige på lång sikt bör avveckla kärnkraften, 1999–2024 (medelvärde).

	1999	2004	2009	2024
Samtliga	2,8	3,0	2,9	3,4
Kön				
Man	3,0	3,4	3,2	3,7
Kvinna	2,5	2,6	2,6	3,0
Ålder				
18–29 år	2,5	2,6	2,9	3,2
30–49 år	2,7	2,8	2,9	3,3
50–64 år	2,9	3,2	2,9	3,5
65–84 år	2,9	3,2	3,0	3,4
Utbildningsnivå				
Låg	2,7	3,1	3,0	3,5
Medel	3,0	3,0	3,1	3,5
Hög	2,7	3,0	2,8	3,2
Bostadsort				
Ren landsbygd	2,5	3,0	2,8	3,5
Mindre tätort	2,7	3,3	3,1	3,5
Större tätort	2,9	2,8	2,9	3,3
Stockholm, Göteborg, Malmö	2,7	3,1	2,8	3,2
Vänster-högerplacering				
Klart till vänster	2,0	2,4	2,8	2,3
Något till vänster	2,4	2,7	2,4	2,6
Varken till vänster eller höger	2,6	2,8	2,8	3,3
Något till höger	3,3	3,7	3,4	4,1
Klart till höger	3,8	3,3	3,8	4,4
Partival				
Vänsterpartiet	1,9	2,3	2,5	2,5
Socialdemokraterna	2,8	3,1	2,7	2,9
Miljöpartiet	2,1	1,9	1,8	2,4
Centerpartiet	2,4	2,7	2,6	3,1
Liberalerna	3,2	3,0	3,0	4,1
Kristdemokraterna	2,9	3,0	3,1	4,1
Moderaterna	3,5	4,0	3,8	4,2
Sverigedemokraterna	–	–	3,2	4,5
Antal personer	612	514	581	3 115

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999–2009; 2024.

Kommentar: Tabellen visar olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag?" ... "Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svartalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargruppen besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avskaffa kärnkraften på sikt, medan lägre värden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Utbildningsdimensionen utgår ifrån frågan "Vilken är din högsta utbildningsnivå?", där Låg = Ej fullgjord/fulgjord grundskola; Medel = Studier/examen på gymnasie-/folkhögskolenivå; Hög = eftergymnasial utbildning eller studier/examen vid högskola/universitet/forskarutbildning. Den ursprungliga elvgradiga vänster-högerdimensionen har kodats om till "Klart till vänster" (0–1), "Något till vänster" (2–3), "Varken till vänster eller höger" (4–6), "Något till höger" (7–8), "Klart till höger" (9–10). Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

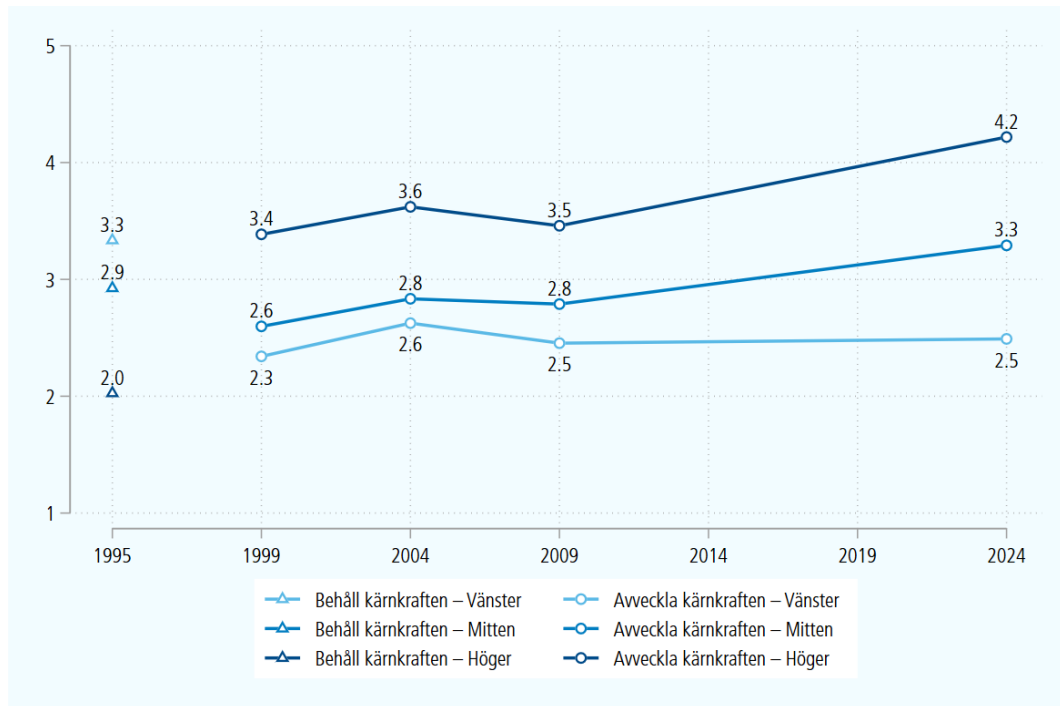
Figur 48. Väljarnas åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, och bostadsort, 1999–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2009; 2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på förslaget att behålla eller avskaffa kärnkraften, nedbrutet på bostadsort. 1995 löd frågeformuleringen: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1999 ändrades frågan till att istället beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan om att behålla eller avskaffa kärnkraften. Under året 1995 så indikerar höga medelvärden alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett bra förslag. För perioden 1999–2024 indikerar höga medelvärden att väljargruppen övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avveckla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

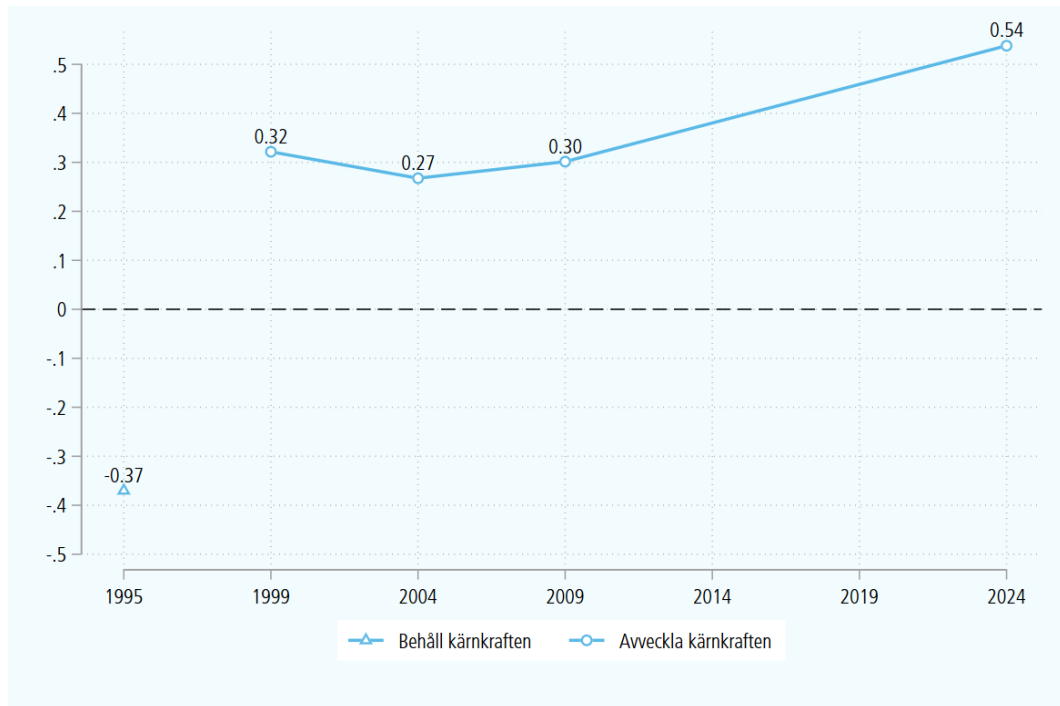
Figur 49. Väljarnas åsikter om att behålla kärnkraften, 1995, respektive avveckla kärnkraften, och deras placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2009; 2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarat på förslaget att behålla eller avskaffa kärnkraften, nedbrutet på deras placering på en vänster-högerskala. 1995 löd frågeformuleringen: "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010". 1999 ändrades frågan till att istället beröra kärnkraftens eventuella avskaffande enligt följande: "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften". Svartaltemativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan om att behålla eller avskaffa kärnkraften. Under året 1995 så indikerar höga medelvärden alltså att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att behålla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett bra förslag. För perioden 1999–2024 indikerar höga medelvärden att väljargruppen övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att avveckla kärnkraften, medan låga medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Den ursprungligen elvagraddiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

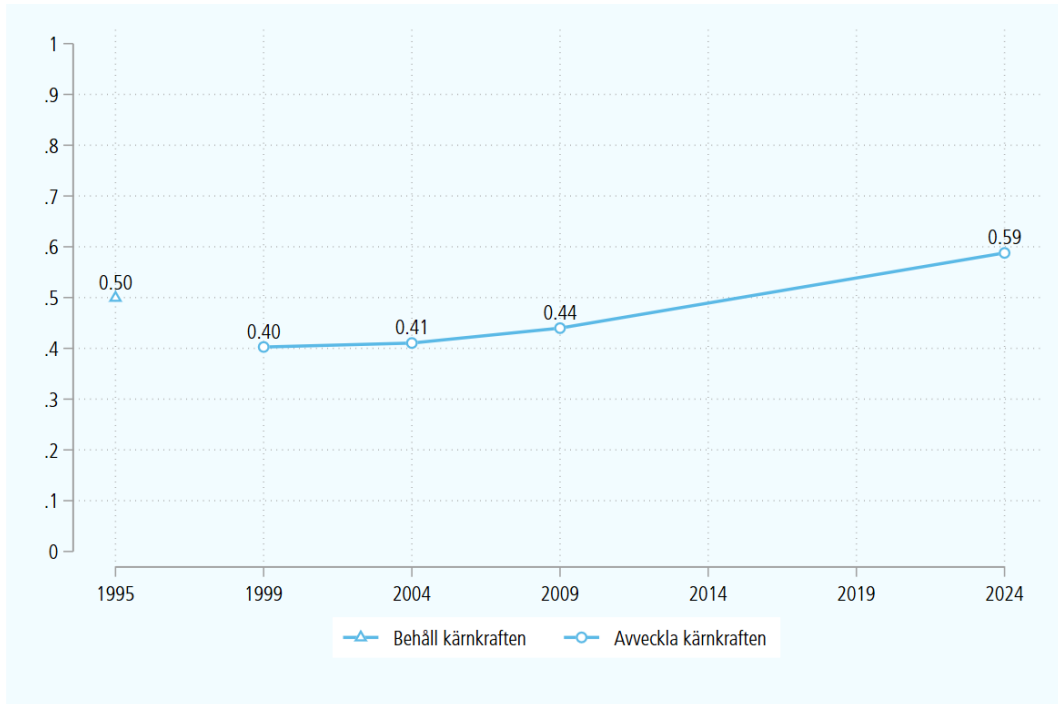
Figur 50. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1995; respektive avveckla kärnkraften, och placering på vänster-högerskalan, 1999–2024 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2009; 2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och frågorna "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010" (1995) samt "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften" (1999–2009; 2024), utvecklats över tid. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med lägre värden på frågan om att behålla kärnkraften, vilket betyder att ju mer högerut man identifierar sig desto bättre tycker man om förslaget att behålla kärnkraften, och vice versa; ju mer vänsterut, desto sämre förslag tycker man det är att behålla kärnkraften. Samma åsikter går igen under perioden 1999–2024, där man tycker att det är ett sämre förslag att avveckla kärnkraften om man placerar sig högerut på vänster-högerskalan än om man placerar sig mer vänsterut. Figuren visar dessutom att detta samband har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 51. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att behålla kärnkraften, 1995; respektive avveckla kärnkraften, och partival, 1999–2024 (eta).

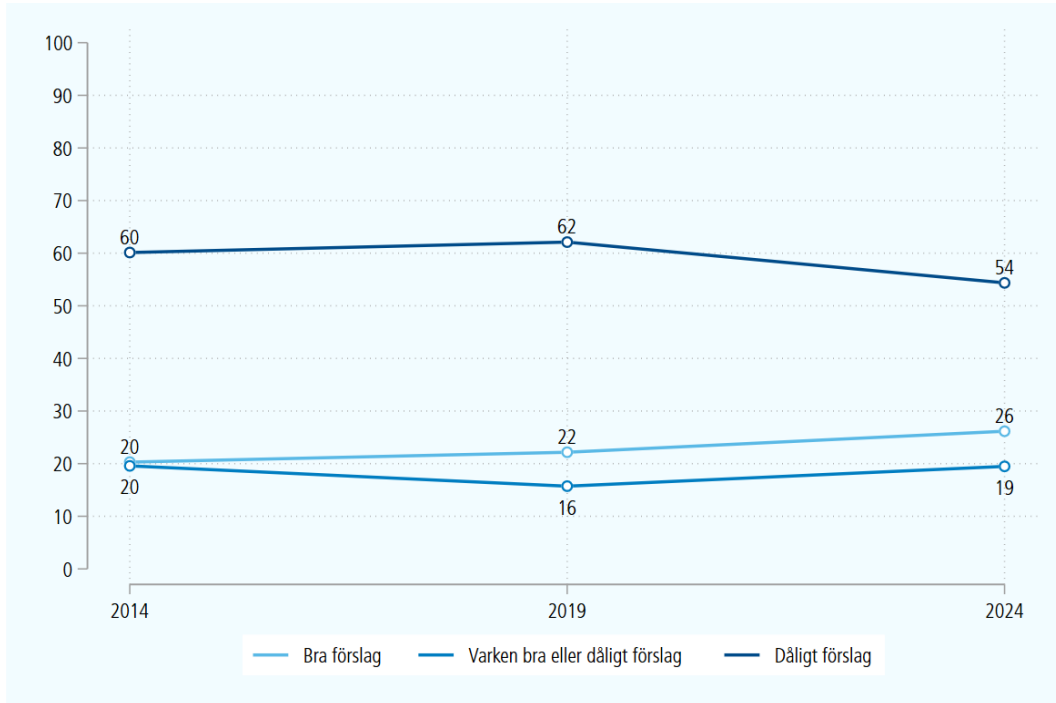

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1995–2009; 2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågorna "Vilken är din åsikt om förslaget att: ... Behålla kärnkraften, även efter år 2010" (1995) samt "Vilken är din åsikt om följande förslag? ... Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften" (1999–2009; 2024), utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet stärkts över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

F. Höja skatten på bensin

Figur 52. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2014–2024 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". "Mycket bra förslag" och "Ganska bra förslag" har slagits ihop till "Bra förslag", medan "Mycket dåligt förslag" och "Ganska dåligt förslag" har slagits ihop till "Dåligt förslag". Figuren visar andelar av väljarna som tycker det är ett bra förslag, varken bra eller dåligt förslag, eller ett dåligt förslag att höja skatten på bensin för åren 2014–2024. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

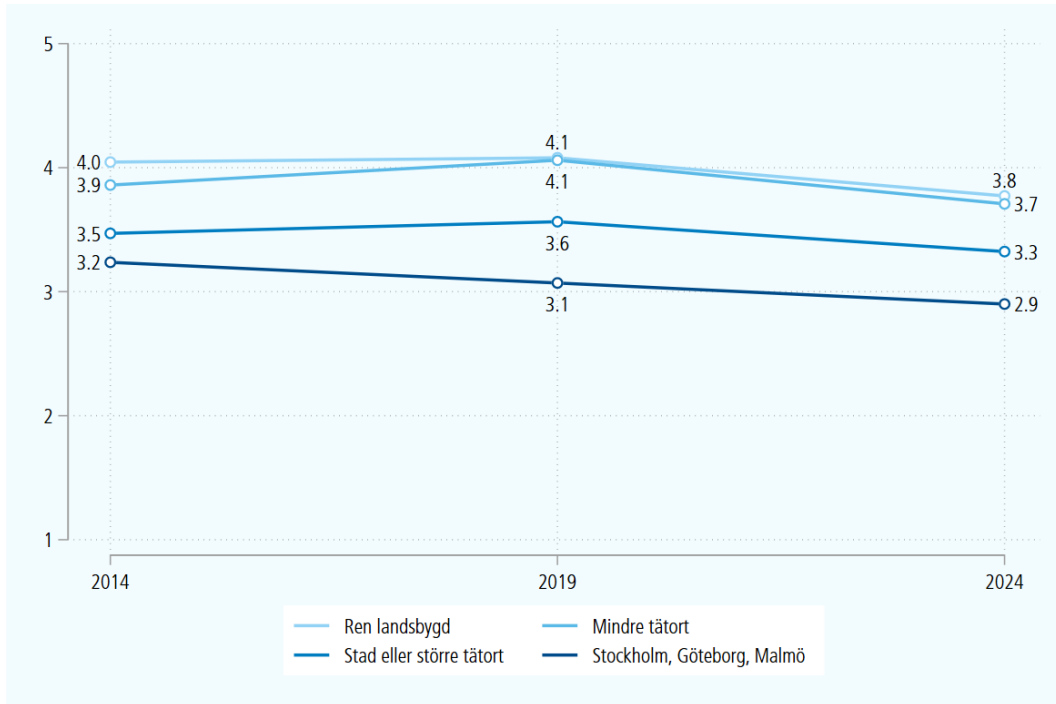
Tabell 16. Olika väljargrupperns åsikter om förslaget att höja skatten på bensin, 2014–2024 (medelvärde).

	2014	2019	2024
Samtliga	3,7	3,7	3,5
Kön			
Man	3,8	3,8	3,6
Kvinna	3,5	3,6	3,3
Ålder			
18–29 år	3,2	3,1	3,2
30–49 år	3,6	3,4	3,2
50–64 år	3,8	3,9	3,6
65–84 år	3,8	3,9	3,6
Utbildningsnivå			
Låg	3,8	4,3	3,9
Medel	3,9	4,1	3,8
Hög	3,9	4,1	3,8
Bostadsort			
Ren landsbygd	4,1	4,1	3,9
Mindre tätort	3,9	4,1	3,8
Större tätort	3,5	3,6	3,4
Stockholm, Göteborg, Malmö	3,5	3,6	3,4
Vänster-högerplacering			
Klart till vänster	3,1	2,7	2,7
Något till vänster	3,3	3,1	2,8
Varken till vänster eller höger	3,7	3,7	3,3
Något till höger	3,9	4,1	4
Klart till höger	4,4	4,5	4,5
Partival			
Vänsterpartiet	3,2	2,6	2,9
Socialdemokraterna	3,8	3,7	3,3
Miljöpartiet	2,8	2,4	2,3
Centerpartiet	4,1	3,5	3,0
Liberalerna	3,8	3,3	3,3
Kristdemokraterna	3,8	4,4	4,1
Moderaterna	4,1	4,2	4,1
Sverigedemokraterna	4,5	4,7	4,7
Antal personer	1 377	2 916	3 115

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Tabellen visar hur olika väljargrupper svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin". Svarsalternativen som gavs var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Tabellen visar medelvärden för hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar alltså att väljargruppen i fråga övervägande ansåg att det vore ett dåligt förslag, och lägre medelvärden indikerar att de ansåg att det vore ett bra förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

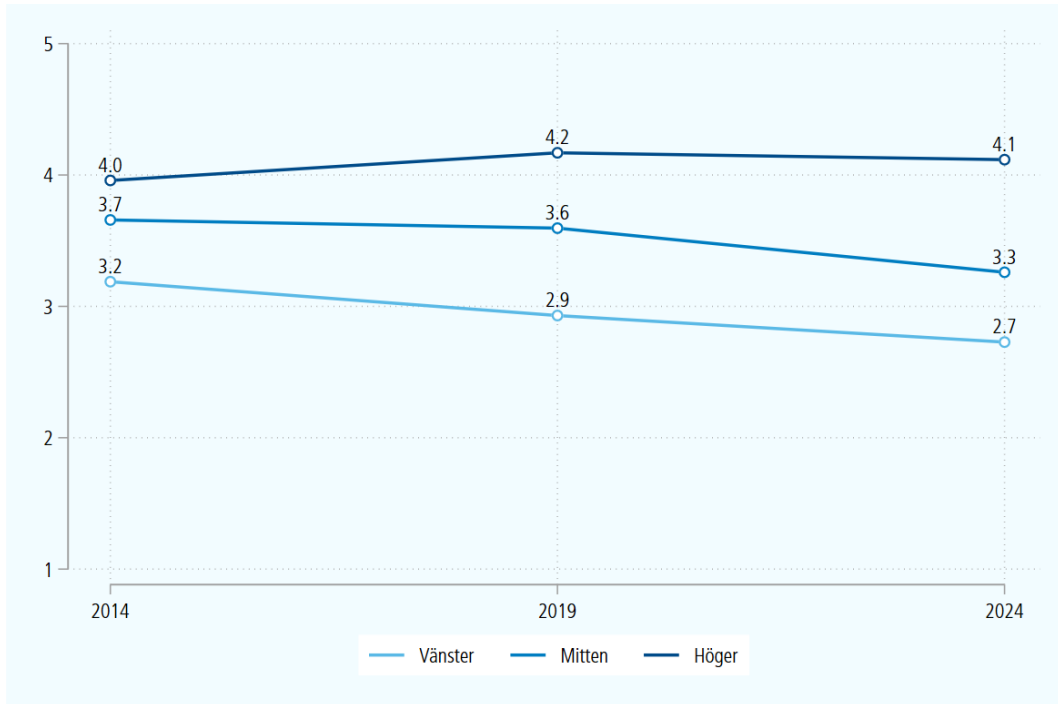
Figur 53. Väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och bostadsort, 2014–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin", nedbrutet på bostadsort. Svartalternativen till frågan om höjd skatt på bensin var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att höja skatten på bensin, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

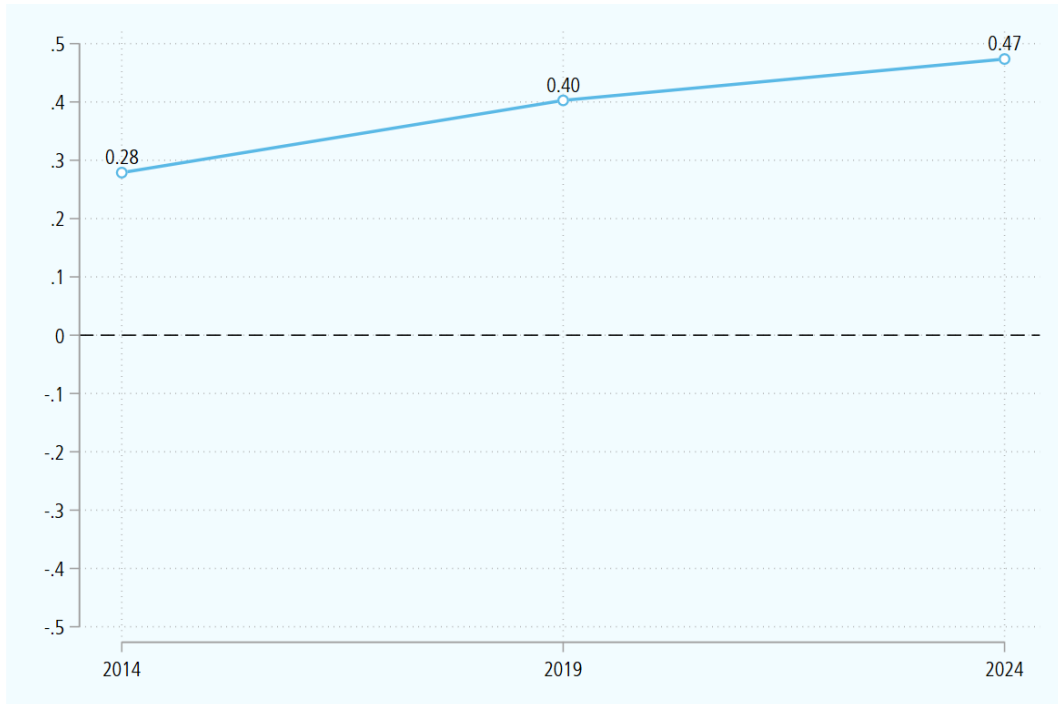
Figur 54. Medelvärden av väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2014–2024 (medelvärde).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Figuren visar hur väljarna svarade på frågan: "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin", nedbrutet på väljarnas placering på vänster-högerskalan. Svartalternativen till frågan om höjd skatt på bensin var "Mycket bra förslag", "Ganska bra förslag", "Varken bra eller dåligt förslag", "Ganska dåligt förslag" samt "Mycket dåligt förslag". Figuren visar medelvärden av hur olika väljargrupper besvarat frågan. Högre medelvärden indikerar att väljargruppen i fråga övervägande anser att det vore ett dåligt förslag att höja skatten på bensin, medan lägre medelvärden indikerar att väljargruppen övervägande anser att det vore ett bra förslag. Den ursprungligen elvagrådiga vänster-högerskalan har kategoriserats om som vänster, mitten och höger; där vänster motsvarar 0–3, mitten 4–6 och höger 7–10 av den ursprungliga skalan. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

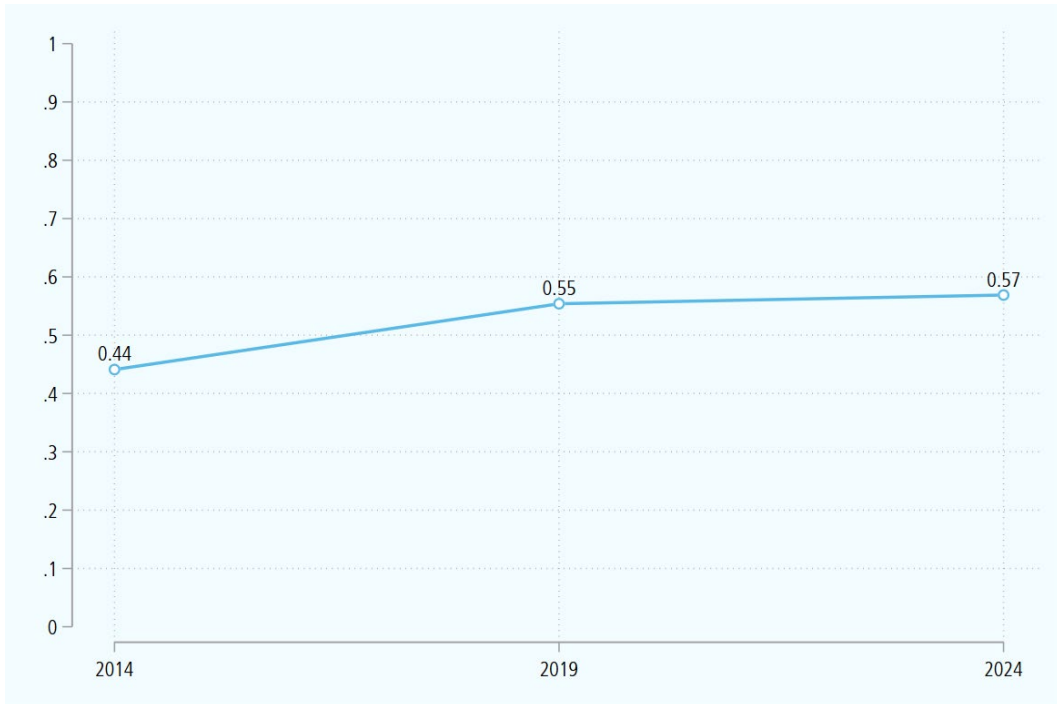
Figur 55. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och placering på vänster-högerskalan, 2014–2024 (Pearson's r).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares placering av sig själva längs en elvgradig vänster-högerskala och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag: ... "Höja skatten på bensin", utvecklats över tid. Pearson's r är ett sambansmått som varierar mellan -1 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Högre värden på vänster-högerskalan (det vill säga längre högerut) korrelerar med högre värden på frågan om att höja skatten på bensin, vilket betyder att ju mer högerut man identifierar sig desto sämre tycker man om förslaget att höja skatten på bensin, och vice versa; ju mer vänsterut, desto bättre förslag tycker man det är att höja skatten på bensin. Figuren visar dessutom att detta samband har kommit att stärkas över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Figur 56. Samvariation mellan väljarnas åsikter om förslaget att höja skatten på bensin och partival, 2014–2024 (eta).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 2014–2024.

Kommentar: Figuren visar hur korrelationen mellan väljares partival och frågan "Vilken är din åsikt om följande förslag:" ... "Höja skatten på bensin", utvecklats över tid. Eta är ett sambandsmått som varierar mellan 0 och 1. Ju längre avståndet är från 0 desto starkare är sambandet mellan variablerna. Figuren visar att sambandet stärkts över tid. Resultaten är viktade efter det officiella valresultatet.

Valforskningsprogrammet
Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet
Box 711, SE-405 30 Göteborg

Valforskningsprogrammet finns vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Sedan 1954 har vi genomfört empiriska studier av opinionsbildning, val och väljarbeteende och undersökt tillståndet och utvecklingen av den svenska representativa demokratin.

Syftet med forskningen är bland annat att förklara varför väljare röstar som de gör och varför val slutar som de gör. Vi spårar och följer trender i svensk valdemokrati och gör jämförelser med utvecklingen i andra länder.

Professor Henrik Ekengren Oscarsson leder det svenska Valforskningsprogrammet.

